

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.1.1.2024

**Pan
Jacek Brzozowski
Wojewoda Podlaski
Podlaski Urząd Wojewódzki
w Białymstoku
ul. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2023 roku w części 85/20 - województwo podlaskie

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka Kontrolowana	Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku ¹ , ul. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Brzozowski, Wojewoda Podlaski od 20 grudnia 2023 r. W okresie od 9 grudnia 2015 r. do 19 grudnia 2023 r. Wojewodą Podlaskim był Bohdan Józef Paszkowski.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	1. Krzysztof Gołębiowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/1/2024 z 3 stycznia 2024 r. 2. Małgorzata Przymierska-Dąbrowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/2/2024 z 3 stycznia 2024 r. (akta kontroli str. 1-6)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2023, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/20 – województwo podlaskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.</p> <p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2023 roku w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych³ (dalej: ufp), w tym:<ul style="list-style-type: none">• nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,• nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/20 – województwo podlaskie.
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/20 – województwo podlaskie w trakcie roku budżetowego,– kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,– kontrola prawidłowości dokonanych blokad,– kontrola przestrzegania ustalonych dla części 85/20 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,– kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,– szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,– kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,

¹ W dalszej treści „PUW” lub „Urząd”.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej „ustawa o NIK”.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/20 – województwo podlaskie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 roku w części 85/20 – województwo podlaskie oraz planu finansowego PUW na 2023 rok.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W 2023 roku zrealizowano dochody wyższe od planowanych. Poprawiła się również skuteczność windykacji należności Skarbu Państwa.

Skontrolowane 8,2% wydatków budżetu państwa poniesiono z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ufp. Zgodnie z planem wykorzystano środki z rezerwy ogólnej, choć nie zawsze służyły one realizacji zadań wynikających z nagłej sytuacji. Zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano również środki z budżetu środków europejskich. Wojewoda Podlaski, stosownie do art. 175 ust. 1 i 2 ufp, na ogół prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/20.

NIK pozytywnie opiniuje łączne sprawozdania za 2023 rok sporządzone przez dysponenta części 85/20 – województwo podlaskie i sprawozdania Urzędu. Sprawozdania łączne zawierały dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych, a sprawozdania Urzędu – dane zgodne z ewidencją księgową.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego znaczenia dla wykonania budżetu Wojewody Podlaskiego w 2023 roku. Dotyczyły bowiem 0,04% wydatków zrealizowanych w części 85/20 i polegały na:

- błędnym sklasyfikowaniu wydatków w kwocie 585 tys. zł na wypłatę rekompensat z tytułu zawieszenia ruchu na przejściach granicznych w województwie podlaskim,
- nieskutecznym nadzorze nad wykorzystaniem dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego i dopuszczeniu do pobrania przez Samorząd Województwa Podlaskiego dotacji w nadmiernej wysokości wynoszącej 30 tys. zł,
- wykazaniu w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za 2023 rok danych niezgodnych z ewidencją księgową.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

1. Analiza porównawcza dochodów budżetowych

Opis stanu faktycznego

1.1. W 2023 roku dochody budżetu państwa w części 85/20 wyniosły 97.072,2 tys. zł i były wyższe o 35,4% od planowanych (71.675,0 tys. zł) i o 14,9% wyższe od dochodów wykonanych w 2022 roku. Głównym ich źródłem były: wpływy z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa – 41.490,6 tys. zł (42,7% dochodów w części 85/20), opłaty pobierane przez powiatowe inspektoraty weterynarii – 21.165,9 tys. zł (21,8%), zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych, rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz kwoty uzyskane z egzekucji świadczeń alimentacyjnych – 13.112,1 tys. zł (13,5%). W 2023 roku dochody istotnie niższe od planowanych zrealizowano w rozdziałach:

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- 01032 – Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa: wykonano 144,2 tys. zł, tj. o 534,8 tys. zł (78,8%) mniej od planowanych (679,0 tys. zł), co było następstwem zamknięcia przejść granicznych w Kuźnicy Białostockiej i Bobrownikach i ograniczenia wymiany towarów oraz opłat związanych z kontrolą fitosanitarną produktów roślinnych z Rosji i Białorusi,
- 01033 – Wojewódzkie inspektoraty weterynarii: wykonano 745,4 tys. zł, tj. o 490,6 tys. zł (39,7%) mniej od zaplanowanych (1.236,0 tys. zł), co wynikało ze znacznego spadku przyjętych do wykonania badań laboratoryjnych żywności i materiału pochodzenia zwierzęcego,
- 60031 – Przejścia graniczne: wykonano 794,1 tys. zł, tj. o 415,9 tys. zł (34,4%) mniej od planu (1.210,0 tys. zł), co było spowodowane mniejszymi wpływami z najmu lokali i powierzchni na terenie zamkniętych drogowych przejść granicznych w Kuźnicy Białostockiej oraz w Bobrownikach (w 2023 r. część lokali pozostawała pusta w związku z wypowiedzeniem umów oraz brakiem zainteresowania przez nowych najemców).

Znacząco wyższe dochody uzyskano natomiast w rozdziałach:

- 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami. Były one wyższe od zaplanowanych o 11.135,6 tys. zł (o 36,7%) na co wpłynęło uzyskanie nieplanowanych dochodów, głównie z tytułu sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa, a także większych niż przewidziano wpływów z opłat z tytułu użytkowania wieczystego (w szczególności w związku z aktualizacją wysokości opłat rocznych), przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, itp.
- 01034 – Powiatowe inspektoraty weterynarii. Uzyskano o 5.096,9 tys. zł (o 31,7%) więcej od zaplanowanych w związku ze zwiększoną liczbą kontroli oraz wprowadzeniem nowego cennika opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną⁶.
- 85132 – Inspekcja sanitarna. Były one 1.822,7 tys. zł (o 86%) wyższe od zakładanych, ze względu na uzyskanie większych wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (w tym nieplanowanych kosztów upomnień), a także wyższych dochodów z opłat za badania i kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej. Wpływ na wyższe wykonanie dochodów z tytułu świadczonych usług miało większe zainteresowanie społeczeństwa badaniami środowiskowymi (fizykochemicznymi i mikrobiologicznymi wody, radiacyjnymi, itp.) oraz wzrost cen za wykonywane usługi.
- 75011 – Urzędy wojewódzkie. Uzyskano o 1.281,3 tys. zł (18,6%) więcej od zaplanowanych głównie w związku z wydaniem większej liczby zezwoleń na pracę cudzoziemców, kart pobytu i dokumentów podróży.
- 90014 – Inspekcja Ochrony Środowiska. Były one o 1.059,7 tys. zł, tj. o 1926,7% wyższe od z zaplanowanych (55,0 tys. zł). Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu PUW wyjaśniła: *W roku 2023 w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Białymstoku wykonano znacząco wyższe niż zaplanowano dochody budżetowe z uwagi na rozpatrzenie przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie odwołań od decyzji administracyjnych, wydanych w 2018 r. przez Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, wymierzających kary pieniężne za naruszenie warunków dotyczących odprowadzania ścieków. Strona, korzystając z przysługującego jej prawa, wniosła do GIOŚ jako organu odwoławczego, o uchylenie zaskarżonych decyzji i umorzenie postępowań oraz o ewentualne przekazanie spraw organowi I instancji do ponownego rozpoznania. W 2023 roku Główny Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie wydał w wyżej wymienionych sprawach decyzje ostateczne, których wartość opiewała na kwotę 6 786 069 zł. i które obliowały stronę do ich uiszczenia. Ponadto, oprócz zapłaty kar wskazanych w decyzjach, strona zobowiązana też była do uregulowania odsetek za zwłokę. W myśl art. 402 ustawy Prawo ochrony środowiska, wpływy z tytułu ww. kar stanowią w 20% dochód budżetu gminy, a w 10% - dochód budżetu powiatu. Po dokonaniu podziału na gminę i powiat, stanowią w 35% przychód Narodowego Funduszu i w 65% - wojewódzkiego funduszu. Natomiast przed przekazaniem wpływów z kar na rachunki Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, pomniejsza je o 20%, a kwotę*

⁶ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2022 roku w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez inspekcję weterynaryjną (Dz. U. poz. 1672).

uzyskaną z tytułu pomniejszenia przekazuje na dochody budżetu państwa. Precyzyjne zaplanowanie dochodów budżetu państwa jest niemożliwe, m.in. ze względu na:

- brak możliwości wyczerpującego oszacowania ilości kontrolowanych podmiotów, u których stwierdzone zostaną nieprawidłowości skutkujące wymierzeniem administracyjnej kary pieniężnej; brak wiedzy na temat potencjalnych wysokości kwot kar oraz warunków ich płatności kształtowanych poprzez ich odraczanie, rozkładanie na raty czy zmniejszanie o sumę środków wydatkowanych na realizację przedsięwzięcia, które usunęło przyczyny ponoszenia kar;
- niemożność przewidzenia rozstrzygnięć postępowań pierwszoinstancyjnych w przypadku wniesienia przez stronę odwołania od decyzji nakładającej karę;
- brak sposobności oceny skuteczności windykacji prowadzonych przez organy egzekucyjne w stosunku do należności, których termin płatności upłynął.

(akta kontroli str. 7-14, 781-784, 1426-1436)

W 2023 roku uzyskano także nieplanowane dochody w wysokości 1.153,8 tys. zł w rozdziale 85501 – Świadczenie wychowawcze, pochodzące głównie z odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami. (akta kontroli str. 7-14, 1426-1436)

Na koniec 2023 roku należności budżetu Wojewody Podlaskiego wynosiły 469.869,3 tys. zł, w tym zaległości 469.100,9 tys. zł. Były one wyższe o 7,6% i 7,7% od stanu z końca 2022 roku (odpowiednio 436.593,3 tys. zł i 435.485,6 tys. zł). Dotyczyły głównie niedokonanych zwrotów wypłaconych świadczeń alimentacyjnych w wysokości 428.336,9 tys. zł (zaległości), co stanowiło 91,3% całości zaległości w dochodach budżetu Wojewody Podlaskiego. W porównaniu do stanu z 31 grudnia 2022 roku, zaległości z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych wzrosły o 31.705,3 tys. zł (o 8%). Wydział Polityki Społecznej PUW (WPS) co kwartał analizował należności od dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych i o wynikach tych analiz informował gminy⁷, obligując je do działań mających na celu zwiększenie skuteczności w dochodzeniu zwrotu tych świadczeń. Działania te przyczyniły się do zwiększenia ściągальności zobowiązań alimentacyjnych (z 43,36% w 2022 roku do 48,97% w 2023 roku). Ponadto WPS przeprowadził kontrole w pięciu ośrodkach pomocy społecznej, przedmiotem których była m.in. prawidłowość podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych. Stwierdzone nieprawidłowości polegały głównie na braku działań wobec dłużników uchylających się od obowiązku zarejestrowania w urzędzie pracy, nieinformowaniu urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników, nieprzekazywaniu aktualnej informacji o zobowiązaniach dłużników do biur informacji gospodarczej, nieinformowaniu komorników oraz organów właściwych wierzycieli o wszystkich podjętych działaniach wobec dłużników oraz ich efektach.

(akta kontroli str. 15-39, 1426-1436)

W 2023 roku w części 85/20 nie zaewidencjonowano ujemnych dochodów na poziomie działów i rozdziałów. (akta kontroli str. 7-14, 1426-1436)

1.2. PUW (dysponent III stopnia) w 2023 roku zrealizował dochody w wysokości 9.605,8 tys. zł, tj. o 15,7% wyższej od planowanych (8.305,0 tys. zł) i o 8,5% niższej od wykonanych w 2022 roku (10.499,3 tys. zł). Uzyskano je głównie z opłat paszportowych (4.443,2 tys. zł), opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłat ewidencyjnych (3.364,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 40-44, 1586-1604)

Na koniec 2023 roku pozostałe do zapłaty należności PUW (dysponenta III stopnia) wynosiły 2.460,4 tys. zł (były wyższe o 0,3% od stanu z końca 2022 roku), w tym zaległości – 2.249,7 tys. zł (wyższe o 7,7% niż na koniec 2022 roku).

(akta kontroli str. 45-46, 1586-1604)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

2.1.1. W 2023 roku wydatki budżetu państwa w części 85/20 wyniosły 1.711.601,8 tys. zł, co stanowiło 130,1% planu określonego w ustawie budżetowej⁸ i 96,2% planu po zmianach. Były one niższe od wydatków wykonanych w 2022 roku⁹ o 21,4%.

Opis stanu
faktycznego

⁷ Każdej gminie wysyłano m.in. dane o ściągальności należności we wszystkich gminach w województwie.

⁸ 1.315.734,0 tys. zł.

⁹ W 2022 roku wyniosły 2.177.549,6 tys. zł.

Najwięcej środków z budżetu Wojewody (1.598.353,5 tys. zł, tj. 93,4%) przeznaczono na zadania z zakresu:

- Rodziny (dział 855) – 505.476,2 tys. zł (29,5% wydatków ogółem), tj. o 46,0% mniej niż rok wcześniej (935.326,5 tys. zł), co wynikało z powierzenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych od 1 czerwca 2022 r. prowadzenia postępowań i wypłaty świadczeń wychowawczych – zgodnie z ustawą z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw¹⁰. Wydatki w tym rozdziale przeznaczono głównie na świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (490.609,2 tys. zł).
- Rolnictwa i łowiectwa (010) – 318.092,2 tys. zł (18,6%), tj. o 27,6% więcej niż rok wcześniej. Środki wydatkowano głównie na wypłatę producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (154.557,6 tys. zł¹¹), finansowanie inspekcji weterynaryjnej (86.080,3 tys. zł), zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego (20.254,5 tys. zł).
- Pomocy społecznej (852) – 201.849,8 tys. zł (11,8%), tj. o 27,6% mniej niż w 2022 roku. Środki wydatkowano głównie na finansowanie różnorodnych zasiłków i pomocy w naturze (61.198,8 tys. zł), dofinansowanie działalności domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia (69.465,3 tys. zł) oraz pomoc w zakresie dożywiania (25.661,8 tys. zł).
- Ochrony zdrowia (851) – 166.190,2 tys. zł (9,7%), tj. o 37,3% mniej niż w poprzednim roku. Środki wykorzystano przede wszystkim na funkcjonowanie inspekcji sanitarnej (118.710,1 tys. zł) oraz finansowanie staży i specjalizacji medycznych (32.271,4 tys. zł).
- Bezpieczeństwa publicznego (754) – 155.898,0 tys. zł (9,1%), tj. o 19,1% więcej niż w 2022 roku. Finansowano głównie działalność Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej (KWPSP) i komend powiatowych PSP (153.115,5 tys. zł).
- Administracji publicznej (750) – 85.190,9 tys. zł (5%), tj. o 5% więcej niż rok wcześniej. Wydatki przeznaczono głównie na funkcjonowanie PUW oraz na dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego (j.s.t.) na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej.
- Oświaty i wychowania (801) – 87.012,3 tys. zł (5,1%), tj. o 21,2% więcej niż w poprzednim roku. Środki wydatkowano głównie na dofinansowanie działalności przedszkoli, zakup podręczników, materiałów edukacyjnych oraz na funkcjonowanie Podlaskiego Kuratorium Oświaty.
- Transportu i łączności (600) – 78.643,9 tys. zł (4,6%), tj. o 53% więcej niż w 2022 roku. Środki przeznaczono głównie na dofinansowanie krajowych pasażerskich przewozów autobusowych oraz utrzymanie przejść granicznych.

W 2023 roku wydatki na poziomie działów zrealizowano w wysokości od 85,7% do 100% planu, zaś na poziomie rozdziałów od 81,6% do 100%. Wyjątek stanowiły następujące rozdziały, w których wykonano wydatki znacząco niższe od planowanych:

- 60004 – *Lokalny transport zbiorowy*, w którym zrealizowano wydatki w kwocie 325,2 tys. zł, tj. 23,2% planu po zmianach (1.404,1 tys. zł), co wynikało z przeszacowania przez jednostki samorządu terytorialnego środków na realizację zadania polegającego na zorganizowaniu bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych (zagadnienie opisano szerzej w pkt. 2.1.2 lit. f),
- 85510 – *Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych*, w wysokości 175,2 tys. zł, tj. 38,9% planu (450,0 tys. zł), z powodu mniejszej, niż przewidywano, liczby dzieci cudzoziemskich umieszczonych w placówkach,
- 85516 – *System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3*, w wysokości 652,9 tys. zł, tj. 54,8% zaplanowanych wydatków (1.192,4 tys. zł); niższe wykonanie spowodowane było m.in. rezygnacją z udziału w programie Maluch+ przez 10 podmiotów, przesunięciem przez podmioty realizujące zadania wydatków zaplanowanych w I, II i III kwartale 2023 roku na 2024 rok, zmniejszeniem kwoty dofinansowania (w związku ze zmniejszeniem liczby miejsc opieki, które planowano utworzyć),

¹⁰ Dz. U. poz. 1981.

¹¹ W porównaniu do 2022 roku (102.220,6 tys. zł) wydatki te wzrosły o 52.337 tys. zł w związku ze zmianą stawek zwrotu podatku.

- 90015 – Oświetlenie ulic, placów i dróg, w wysokości 809,8 tys. zł, co stanowiło 61,5% planu (1.316,2 tys. zł) i wynikało głównie z mniejszych kosztów inwestycji realizowanych na terenie trzech gmin¹², uzyskanych w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych (przy zachowaniu zakresu rzeczowego zadań),
- 05011 – PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 oraz PO Rybactwo i Morze 2014-2020, w wysokości 384,9 tys. zł (75,2% planu wynoszącego 512,0 tys. zł); przyczyną niższego wykonania wydatków były niższe koszty wynagrodzeń pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz brak szkoleń stacjonarnych z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w związku z kończąca się perspektywą PO Rybactwo i Morze na lata 2014-2020.

(akta kontroli str. 47-61, 784-786, 1438-1473)

Wydatki budżetu państwa zrealizowane przez PUW w 2023 roku wyniosły 133.054,2 tys. zł (95,3% planu po zmianach i 108,3% wydatków poniesionych w 2022 roku¹³). Sfinansowano nimi głównie: wynagrodzenia z pochodnymi – 73.623,3 tys. zł (55,3% ogółu wydatków Urzędu) oraz wydatki majątkowe – 19.997,4 tys. zł (w tym 17.849,5 tys. zł na przejściach granicznych). Wydatki realizowano do wysokości kwot ujętych w planie finansowym.

(akta kontroli str. 62-71, 1606-1617)

2.1.2. W 2023 roku budżet Wojewody Podlaskiego zwiększony został na podstawie 184 decyzji Ministra Finansów środkami z 37 rezerw celowych budżetu państwa o 441.904,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 72-75)

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie w budżecie Wojewody Podlaskiego, jako dysponenta części 85/20, środków w kwocie 59.899,8 tys. zł (13,6% zwiększeń), w tym:

- a) 33.238,8 tys. zł¹⁴ na waloryzację świadczeń pielęgnacyjnych (poz. 35 rezerwy). Środki te, przyznane decyzją Ministra Finansów z 29 września 2023 r., rozdysponowano między 115 gmin z terenu województwa podlaskiego. Z przedstawionych rozliczeń wynika, że z 33.238,8 tys. zł zaplanowanych do wydatkowania, do j.s.t. przekazano 32.969,5 tys. zł, w tym 30.702,3 tys. zł w rozdz. 85502¹⁵ i 2.267,2 tys. zł w rozdz. 85513¹⁶. Gminy wykorzystywały i prawidłowo rozliczyły 31.953,4 tys. zł¹⁷, a 1.016,1 tys. zł¹⁸ zwróciły terminowo do budżetu Wojewody Podlaskiego. (akta kontroli str. 76-96)
- b) 7.961,3 tys. zł na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (poz. 26 rezerw) przyznanych dwiema decyzjami Ministra Finansów¹⁹. W trakcie roku Wojewoda Podlaski zablokował tzw. środki niepodzielone w kwocie 641,1 tys. zł²⁰. Plan po zmianach wyniósł 7.320,2 tys. zł. Na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych, o których mowa w art. 90d i art. 90e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty przekazano gminom 7.318,0 tys. zł²¹, z czego j.s.t. wydatkowały 6.741,1 tys. zł (niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 576,9 tys. zł zostały terminowo zwrócone do budżetu państwa). (akta kontroli str. 97-139)
- c) 2.002,0 tys. zł z rezerwy celowej poz. 44²² przyznanych decyzją Ministra Finansów z 27 marca 2023 r. na realizację przez Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Białymstoku (WITD) zadań wynikających z wdrażania tzw. *Pakietu Mobilności*,²³ w szczególności dotyczących kontroli urządzeń rejestrujących czas pracy, weryfikacji czasu pracy kierowców, a także kontroli dokumentacji wymaganej podczas wykonywania międzynarodowego transportu drogowego. Środki z rezerwy wykorzystano m.in. na

¹² Były to następujące zadania: [1] Budowa oświetlenia w miejscowości Bród Stary, Potasznia, gm. Suwałki, [2] Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Przytuły wraz z instalacją punktów oświetlenia ulicznego z zasilaniem z OZE, [3] Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Turośń.

¹³ Wydatki poniesione w 2022 roku wyniosły 122.909,0 tys. zł.

¹⁴ W tym 30.815,3 tys. zł w rozdz. 85502 i 2.423,5 tys. zł w rozdz. 85513.

¹⁵ Faktyczne zapotrzebowanie zgłoszone przez gminy było mniejsze o 113 tys. zł.

¹⁶ Faktyczne zapotrzebowanie zgłoszone przez gminy było mniejsze o 156,3 tys. zł.

¹⁷ Z czego 29.815,6 tys. zł w rozdz. 85502 i 2.137,8 tys. zł w rozdz. 85513.

¹⁸ W tym 886,7 tys. zł w rozdz. 85502 i 129,4 tys. zł w rozdz. 85513.

¹⁹ Decyzja z 4 kwietnia 2023 r. (przyznająca środki w wysokości 4.836,2 tys. zł na wypłatę stypendiów i zasiłków za okres styczeń – czerwiec) i z 11 września 2023 r. (na podstawie, której przyznano świadczenia na okres wrzesień - grudzień).

²⁰ Na podstawie: decyzji z 23 października 2023 r. (72,3 tys. zł), dwóch decyzji z 4 grudnia 2023 r. (99,3 tys. zł i 440,9 tys. zł) oraz decyzji z 5 grudnia (28,6 tys. zł).

²¹ Trzy gminy zgłosiły mniejsze zapotrzebowanie na łączną kwotę 2,2 tys. zł.

²² Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych.

²³ Nałożonych ustawą z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 209).

zatrudnienie w WITD siedmiu pracowników, zakup umundurowania, sprzętu informatycznego i trzech pojazdów specjalistycznych. (akta kontroli str. 140-151)

- d) 4.100,0 tys. zł z rezerwy celowej poz. 45²⁴ na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa budynku stołówki z aulą przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku” (przyznane decyzjami Ministra Finansów z 8 września oraz 5 i 12 grudnia 2023 r. środki z dotacji zostały wykorzystane przez miasto Białystok w całości, zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowo rozliczone). (akta kontroli str. 152-190)
- e) 11.197,7 tys. zł na dofinansowanie działalności bieżącej domów pomocy społecznej województwa podlaskiego, w tym 9.178,4 tys. zł z rezerwy poz. 49²⁵ oraz 2.019,3 tys. zł z rezerwy poz. 72²⁶. Ze środków tych jednostkom samorządu terytorialnego przekazano 10.300,2 tys. zł²⁷, z których wydatkowano 9.777,4 tys. zł²⁸ (niewykorzystaną dotacją w łącznej kwocie 522,8 tys. zł²⁹ j.s.t. terminowo zwróciły do budżetu państwa). Niepodzielone środki w wysokości 897,5 tys. zł³⁰, w związku z powstałą nadwyżką, Wojewoda zablokował 4 grudnia 2023 r. (akta kontroli str. 191-241)
- f) 1.400,0 tys. zł z rezerwy celowej poz. 72³¹ na sfinansowanie wydatków wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw³², nakładającej na organy wykonawcze gmin obowiązek zorganizowania bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych³³. Pismem z 3 lipca 2023 r. Wojewoda zwrócił się do j.s.t. z prośbą o przekazanie, w terminie do 12 lipca 2023 r., szacunkowych kosztów przedsięwzięcia. Gminy zgłosiły zapotrzebowanie na łączną kwotę 2.000,0 tys. zł, o czym Wojewoda poinformował 19 lipca 2023 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Na podstawie decyzji Ministra Finansów z 10 października 2023 r. na realizację zadania przyznano środki z rezerwy w wysokości 1.400 tys. zł³⁴, zaś gminom przekazano (zgodnie z ich wnioskami) 325,2 tys. zł. (akta kontroli str. 242-328)

Środkami z rezerw celowych finansowano zadania, które nie mieściły się w limicie wydatków określonym w ustawie budżetowej, a wnioskowanie o te środki wynikało z faktycznych potrzeb. Po uzyskaniu decyzji o zwiększeniu planu wydatków Wojewoda Podlaski niezwłocznie wprowadzał zmiany w planie finansowym i informował dysponentów środków o zwiększeniu planu.

2.1.3. W 2023 roku budżet Wojewody Podlaskiego zwiększony został środkami z rezerwy ogólnej budżetu państwa o 21.992,4 tys. zł, w tym plan finansowy PUW o 5.223,8 tys. zł. (akta kontroli str. 329-331)

Badaniem objęto środki w kwocie 21.318,0 tys. zł (96,9% zwiększeń)³⁵, w tym:

- a) 6.000,0 tys. zł dotacji celowej³⁶ na zadanie pn. „Roboty budowlane eremu tarasu dolnego (erem 2, 3-7) – etap II Zespołu pokamedulskiego w Wigrach” (rozd. 92120 § 6570), realizowanego przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Wigrach (dalej „beneficjent”) za pośrednictwem Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PWKZ). Środki zostały przyznane decyzją Ministra Finansów z 30 listopada 2023 r. na wniosek beneficjenta i Wojewody Podlaskiego (wnioskowano o 10.000 tys. zł), po uzyskaniu pozytywnej opinii PWKZ. Z przekazanego przez

²⁴ Środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

²⁵ Przyznanej decyzją Ministra Finansów z 4 września 2023 r.

²⁶ Przyznanej decyzją Ministra Finansów z 4 października 2023 r.

²⁷ W tym 8.442,8 tys. zł z rezerwy poz. 49 i 1.857,4 tys. zł z rezerwy poz. 72.

²⁸ W tym 8.151,4 tys. zł z rezerwy poz. 49 i 1.626,0 tys. zł z rezerwy poz. 72.

²⁹ W tym 291,4 tys. zł z rezerwy poz. 49 i 231,4 tys. zł z rezerwy poz. 72.

³⁰ W tym 735,7 tys. zł z rezerwy poz. 49 i 161,8 tys. zł z rezerwy poz. 72.

³¹ Wydatki związane ze zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

³² Dz. U. poz. 497.

³³ Obowiązek ten dotyczył zorganizowania bezpłatnego transportu dla wyborców niepełnosprawnych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, a także dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania położonym na obszarze danej gminy, jeżeli w ramach tej gminy w dniu wyborów nie funkcjonuje transport publiczny.

³⁴ Zgodnie z wnioskiem Wojewody z 28 września 2023 r.

³⁵ Odstąpiono od badania środków z rezerwy ogólnej w kwocie 674,4 tys. zł przeznaczonych na wypłatę w 2023 roku rekompensat dla przedsiębiorców w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego przy wschodniej granicy Polski. Prawidłowość przyznawania i wypłaty środków na ten cel była przedmiotem kontroli budżetowych w latach 2022-2023 oraz odrębnej kontroli P/23/048 Przyznawanie rekompensat i odszkodowań podmiotom funkcjonującym na obszarze objętym czasowym zakazem przebywania, przeprowadzonej w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim w okresie od 6 lutego do 26 czerwca 2023 r.

³⁶ Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdz. 92120 – Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami, § 6570 – Dotacja celowa otrzymana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych, wykonywanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych.

beneficjenta do PWKZ rozliczenia wynika, że zadanie zrealizowano zgodnie z umową. Do dnia zakończenia kontroli NIK PWKZ nie dokonał rozliczenia dotacji, gdyż – jak wyjaśnił – (...) Środki objęte dotacją zostały wypłacone w terminie, a podmiot dotowany dochował terminu rozliczenia dokumentów dotacyjnych, jednak w toku zawilości związanych ze sprawą, w tym z względu na wysoką kwotę dotacji oraz krótki czas realizacji inwestycji i warunki atmosferyczne mogące znacząco wpłynąć na realizację warunków umowy oraz działając na podstawie §7 ust. 3 umowy numer 51/D/2023 z dnia 6 grudnia 2023 r. zawartej pomiędzy Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a Parafią Rzymskokatolicką pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Wigrach przed ostatecznym dokonaniem rozliczenia umowy dotacyjnej Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków podjął decyzję o dokonaniu dodatkowej kontroli prawidłowego wykonania zadania i wykorzystania środków dotacyjnych zgodnie z ich przeznaczeniem. Zakończenie kontroli jest planowane na koniec kwietnia 2024 roku (...).

(akta kontroli str. 332-410)

- b) 4.549,4 tys. zł na wypłaty rekompensat przyznawanych podmiotom gospodarczym³⁷ na podstawie art. 16b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej³⁸, w związku z zawieszeniem ruchu na przejściach granicznych w województwie podlaskim³⁹.

Wnioskiem z 22 czerwca 2023 r. Wojewoda zwrócił się do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o przyznanie z rezerwy 9.000,0 tys. zł. Wskazał, że środki te będą wypłacone na podstawie decyzji o przyznaniu rekompensat wydanych w okresie od lipca 2023 r.⁴⁰ Zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów 30 czerwca 2023 r. przekazał wniosek Wojewody Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, z prośbą o jego analizę i opinię w zakresie „zasadności realizacji inwestycji przy ewentualnym wsparciu z ogólnej rezerwy budżetowej”. W piśmie do Wojewody Podlaskiego z 24 sierpnia 2023 r. Zastępca Szefa KPRM poinformował, że: „planowane przedsięwzięcie jest godne uwagi, jednakże należy pamiętać, że pomimo spełnienia warunków formalno-prawnych, brak jest możliwości pozytywnego rozpatrzenia wszystkich wniosków, co oznacza, że wnioskowane wsparcie nie mogło zostać przyznane”⁴¹. Wojewoda 25 sierpnia 2023 r. ponowił wniosek o przyznanie środków z rezerwy ogólnej w kwocie 9.000,0 tys. zł. Zwrócił uwagę, na obowiązek ustalania kolejnych rekompensat celem łagodzenia skutków finansowych i gospodarczych dotyczących podmioty prowadzące działalność gospodarczą w gminach Kuźnica i Gródek, oraz - na zasadzie słusności - podmioty prowadzące działalność gospodarczą na obszarze powiatu sokólskiego i białostockiego. Wskazał, że do 25 sierpnia 2023 r. wpłynęło 45 wniosków na kwotę 13.177,5 tys. zł i wydano 15 decyzji przyznających rekompensaty w wysokości 1.324,3 tys. zł. Wojewoda zwrócił też uwagę, że przepisy uprawniające do ubiegania się o rekompensaty zostały wprowadzone w trakcie roku budżetowego, a na etapie konstruowania zmian do ustawy o ochronie granicy państwowej, wielokrotnie podnoszony był temat finansowania strat ponoszonych przez przedsiębiorców, w związku z zawieszeniem ruchu na przejściach granicznych. Wskazał, że

³⁷ Beneficjentami pomocy mogli być: [1] płatnicy składek w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, niebędący jednostką budżetową lub samorządowym zakładem budżetowym, prowadzący działalność gospodarczą w zakresie gastronomii, wymiany walut, sprzedaży detalicznej towarów w sklepach, na straganach i targowiskach, świadczenia usług hotelarskich w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych lub działalność agenta celnego, [2] rolnicy w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników świadczący usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, którzy prowadzą działalność gospodarczą w tym zakresie lub świadczą te usługi hotelarskie na obszarze gminy, w której położone jest to przejście graniczne. Ponadto, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, rekompensaty mogły być przyznane płatnikom składek w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, niebędącym jednostkami budżetowymi lub samorządowymi zakładami budżetowymi, oraz rolnikom w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, którzy nie spełniają wymagań wskazanych w ust. 1, 2 i 4 i którzy prowadzą działalność na obszarze powiatu, w którym położone jest przejście graniczne, o którym mowa w ust. 1, gdy okoliczności mające związek z czasowym zawieszeniem ruchu na przejściu granicznym, a zwłaszcza poziom strat, utraconych korzyści lub ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względu słusności. Termin na wydanie decyzji wynosi 14 dni od dnia złożenia wniosku, zaś na wypłatę środków 30 dni od daty wydania decyzji.

³⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 388.

³⁹ Wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 lutego 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. poz. 275).

⁴⁰ Na dzień złożenia wniosku dotyczyło to rekompensat przysługujących podmiotom prowadzącym działalność na terenie gminy Kuźnica za okres od stycznia 2023 r. i wnioskodawcom prowadzącym działalność na terenie gminy Gródek za okres od lutego 2023 r. Z rozeznania przeprowadzonego przez Wydział Infrastruktury PUW wynikało, że uprawnionych do złożenia wniosku było ok. 150 podmiotów.

⁴¹ Pismo nr BPRM.RO.5031.564.2023 z 24.08.2023 r.

z rekomendacji ministra rozwoju i technologii wynikało, że pomoc dla nich będzie finansowana z rezerwy ogólnej budżetu państwa, podobnie jak pomoc przedsiębiorcom działającym w strefie nadgranicznej poszkodowanych ograniczeniem ruchu w tej strefie oraz stanem wyjątkowym (...).

W związku z brakiem decyzji o przyznaniu środków z rezerwy ogólnej, Wojewoda 21 i 25 sierpnia 2023 r. dokonał przesunięć wydatków między rozdziałami i paragrafami w działach 600 i 750 w celu zabezpieczenia środków na wypłatę sześciu rekompensat w łącznej kwocie 661,4 tys. zł, w tym 585,0 tys. na sfinansowanie trzech decyzji wydanych 21 lipca 2023 r. (środki na ten cel pochodziły z rezerwy Wojewody utworzonej w oparciu o przepis art. 140 ust. 4 ufp) i 76,4 tys. zł na wypłatę rekompensat wynikających z trzech decyzji z 28 lipca 2023 r. (środki te uzyskano z przeniesienia wydatków między rozdziałami w dziale 600). Rekompensaty wypłacono terminowo, tj. 21 sierpnia 2023 r. (585,0 tys. zł) i 28 sierpnia (76,4 tys. zł), przy czym kwotę 585,0 tys. zł wydatkowano z niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej (z rozdz. 75095 zamiast z rozdz. 50095, co opisano w dalszej treści wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). (akta kontroli str. 411-447)

Wojewoda 30 sierpnia 2023 r. wystąpił do Ministra Finansów z wnioskiem o zwiększenie z rezerwy celowej (poz. 16) wydatków budżetowych o 1.324,3 tys. zł z przeznaczeniem na uregulowanie zobowiązań wynikających z 15 decyzji przyznających rekompensaty z tytułu zawieszenia ruchu na przejściach granicznych, wydanych w okresie od 21 lipca do 18 sierpnia 2023 r., mimo że część środków objętych wnioskiem, w kwocie 661,4 tys. zł⁴², wypłacono uprawnionym podmiotom w dniach 21 i 28 sierpnia 2023 r., zatem w dniu jego złożenia nie stanowiły one zobowiązań. Pozostałą kwotę 662,8 tys. zł, po uzyskaniu decyzji Ministra Finansów z 1 września 2023 r. o zwiększeniu środków z rezerwy celowej, Wojewoda przeznaczył na wypłatę rekompensat przyznanych w dniach 2-18 sierpnia 2023 r. (środki te wypłacono w dniach 1-15 września 2023 r., tj. przed upływem terminu wymagalności). Decyzją z 1 września 2023 r. Minister Finansów dokonał zmian w budżecie zgodnie z wnioskiem Wojewody.

Jak wyjaśniła Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu PUW: „(...) W związku z tym, że regulowanie zobowiązań Skarbu Państwa powinno stanowić priorytetowe zadanie w gospodarowaniu środkami budżetowymi, podjęto kolejne działania zmierzające do zabezpieczenia planu wydatków. Rozumiejąc bardzo trudną sytuację Wojewody Podlaskiego kierownictwo Ministerstwa Finansów poparło wniosek wojewody, aby zwiększyć – w drodze wyjątku – plan wydatków z rezerwy celowej poz. 16. Wniosek opiewał na kwotę 1 324 275,16 zł i obejmował on wszystkie decyzje wydane od 21 lipca do 18 sierpnia 2023 r., w tym również opłacone bez zabezpieczenia planu we właściwej klasyfikacji budżetowej (585 049,65 zł). Środki z rezerwy celowej zostały przeznaczone na zwiększenie planu wydatków na wypłatę rekompensat w związku z zawieszeniem ruchu na przejściach granicznych w województwie podlaskim. Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Finansów rezerwa celowa budżetu państwa przeznaczona na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa ma charakter szczególny i wyjątkowy. W piśmie z 28.12.2017 r. Nr FG3.4143.352.2017.TMB Minister Rozwoju i Finansów wskazał, że w celu skorzystania z jej środków należy zidentyfikować wydatek jako zobowiązanie wymagalne Skarbu Państwa (zobowiązanie, którego termin płatności minął lub mija wkrótce, a które nie zostało przedawnione lub umorzone). Wojewoda powinien bez zbędnej zwłoki dokonać stosownych przeniesień wydatków w celu sfinansowania zobowiązania wymagalnego, a następnie wystąpić do Ministerstwa Finansów o zrefundowanie poniesionych wydatków z rezerwy celowej poz. 16. Powyższe działania mają służyć minimalizacji kosztów związanych z realizacją zobowiązań i stanowić realizację dyspozycji art. 44 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem między innymi zasady uzyskiwania optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, a także w sposób umożliwiający terminową realizację zadań. Nadmieniam, że Ministerstwo Finansów – zgodnie z art. 156 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – zostało poinformowane pismem z 21 sierpnia 2023 r. o decyzji Wojewody Podlaskiego z 21 sierpnia 2023 r. o podziale rezerwy wojewody z przeznaczeniem na tymczasowe zabezpieczenie środków w związku z koniecznością uregulowania w dniu 21 sierpnia 2023 r.

⁴² W tym 585.049,65 zł z rezerwy Wojewody (na sfinansowanie trzech decyzji wydanych 21.07.2023 r.) i 76.391,40 zł w wyniku przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami w dziale 600 – Transport i łączność (na sfinansowanie trzech decyzji wydanych 27.07.2023 r.).

zobowiązań wynikających z decyzji Wojewody Podlaskiego przyznających rekompensatę. Odnosząc się do daty wypłat rekompensat, uprzejmie informuję, iż płatności dokonano w ostatnim dniu (roboczym) wynikającym z terminu wskazanego w decyzjach Wojewody Podlaskiego". (akta kontroli str. 433-447, 792-793)

Zarządzeniem z 11 września 2023 r. Prezes Rady Ministrów przyznał z rezerwy ogólnej środki w kwocie 9.000,0 tys. zł, z przeznaczeniem na wypłaty rekompensat w związku z zawieszeniem ruchu na przejściach granicznych w województwie podlaskim. Natomiast uruchomienie środków przez Ministra Finansów nastąpiło 27 września 2023 r. Ostatecznie w 2023 roku na zadanie wydatkowano 5.873,6 tys. zł (w tym 4.549,4 tys. zł z rezerwy ogólnej). (akta kontroli str. 448-518)

- c) 3.456,0 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „I etap inwestycji w zakresie budowy terenów targowo-rekreacyjnych w Gminie Łapy⁴³”. Z kwoty tej beneficjent wykorzystał 3.200,0 tys. zł w związku z niższą niż planowano wartością zakupionych gruntów (obniżeniu uległa kwota dofinansowania z budżetu państwa, które stanowiły 80 % inwestycji). (akta kontroli str. 519-555)
- d) 2.482,6 tys. zł dotacji celowych z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. *Prace w obszarze grobów i cmentarzy wojennych w 2023 r.*, realizowanego przez jednostki samorządu terytorialnego (rozdz. 71035 § 6320). Zgodnie z wnioskiem Wojewody środki przyznano na kompleksową rewaloryzację Miejsca Pamięci Narodowej - cmentarza ofiar terroru masowych egzekucji niemieckich z lat 1941-1944 w Grabówce, gm. Supraśl⁴⁴ (2.457,6 tys. zł) oraz opracowanie dokumentacji projektowej związanej z wymianą nagrobków żołnierzy Wojska Polskiego na cmentarzu wojskowym przy ul. 11 Listopada w Białymstoku⁴⁵ (25,0 tys. zł). Środki zostały wykorzystane przez gminy w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

W ustawie budżetowej na 2023 rok wydatki związane z utrzymaniem grobów i cmentarzy wojennych (rozdz. 71035 § 2020) w części 85/20 zaplanowano w kwocie 700,0 tys. zł. Pismem z 9 stycznia 2023 r. Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów ds. reformy regulacji administracyjnych związanych z ruchem naturalnym ludności i ochrony miejsc pamięci zwrócił się do wojewodów o wytypowanie obiektów związanych z miejscami spoczynku polskich żołnierzy i ofiar wojen, które wymagają podjęcia pilnych działań, a z uwagi na np. duży zakres prac nie mogły zostać uwzględnione w ramach wniosków o finansowanie składanych w ramach Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W odpowiedzi 31 stycznia 2023 r. Wojewoda Podlaski przedstawił listę siedmiu takich obiektów (szacując jednocześnie wartość nakładów na 2.982,5 tys. zł). W dniu 21 lutego 2023 r. KPRM poinformowała o zaakceptowaniu wymienionych wyżej propozycji dotyczących cmentarzy w Grabówce i Białymstoku.

(akta kontroli str. 55-607)

- e) 1.600,0 tys. zł dla Powiatu Sokólskiego na dofinansowanie realizacji zadania pn. *„Zakup sprzętu i aparatury medycznej do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce 2023* (na podstawie decyzja Ministra Finansów z 11 października 2023 r.). Środki zostały w całości wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone. (akta kontroli str. 608-628)
- f) 1.280,0 tys. zł na dofinansowanie realizacji zadania pn. *„Dostosowanie infrastruktury serwerowej do obowiązujących przepisów prawa poprzez wymianę infrastruktury serwerowej wraz z wyposażeniem zapasowej serwerowni oraz uruchomieniem systemu do replikacji danych pomiędzy nową, a już istniejącą serwerownią Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem”⁴⁶*. Środki z rezerwy wydatkowano w całości zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczono. (akta kontroli str. 629-663)
- g) 800,0 tys. zł przeznaczone dla Powiatu Grajewskiego na dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego pn. *„Przebudowa DP nr 1809B na odcinkach Pieniędzy - Białaszewo i Białaszewo - DW 668”* na podstawie decyzji Ministra Finansów

⁴³ Przyznanych decyzją Ministra Finansów z 30 listopada 2023 r.

⁴⁴ Polegającą na modernizacji istniejącego ogrodzenia, grobów, ciągu pieszo-rowerowego, budowie pomnika, obiektów małej architektury (ławki, kosze na śmieci, tablice informacyjne, stojaki na rowery), linii elektroenergetycznej, oświetlenia terenu oraz częściowego utwardzenia terenu.

⁴⁵ W ramach zadania „Prace związane z wymianą 20 szt. nagrobków wraz z krzyżami żołnierzy Wojska Polskiego z 1919 r. i 1920 r. na cmentarzu wojskowym przy ul. 11 Listopada w Białymstoku”.

⁴⁶ Decyzja Ministra Finansów z 26 lipca 2023 r.

z 27 września 2023 r. (wykorzystano je zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczono). (akta kontroli str. 664-685)

- h) 700,0 tys. zł z przeznaczeniem dla Gminy Dąbrowa Białostocka na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej przy ul. Gen. N. Sulika w Dąbrowie Białostockiej oraz poprawa stanu infrastruktury sieci kanalizacji sanitarnej na dz. 5/12, cz. dz. 5/8 oraz 5/33 w Różanymstoku⁴⁷”. Środki zostały w całości wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone. (akta kontroli str. 686-709)
- i) 304,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacja Zespołu Szkół Rolniczych im. Stefanii Karpowicz w Krzyżewie – Etap I” realizowanego przez Powiat Wysokomazowiecki. Środki, przyznane na podstawie decyzji Ministra Finansów z 28 lipca 2023 r., wykorzystano w terminie i zgodnie z przeznaczeniem. (akta kontroli str. 710-734)
- j) 146,1 tys. zł dla Gminy Łomża na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych do jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Starych Kupiskach i w Konarzycach⁴⁸ wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. (akta kontroli str. 735-777)

Większość środków z rezerwy ogólnej w kwocie 16.768,7 tys. zł (z wyjątkiem wymienionych w punkcie b) rozdysponowano na zadania, które nie miały charakteru nagłych i niemożliwych do przewidzenia. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu, wskazując na okoliczności, które spowodowały wystąpienie Wojewody Podlaskiego o te środki, po przekazaniu projektu budżetu na 2023 rok, wyjaśniła:

1/ zadanie pn. „Roboty budowlane eremu tarasu dolnego (erem 2, 3-7) – etap II Zespołu pokamedulskiego w Wigrach”

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku do dnia 9 marca 2023 r. nie był poinformowany przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Wigrach o zamiarze dofinansowania ze środków budżetu państwa II etapu inwestycji pn. „Roboty budowlane eremu tarasu dolnego (erem 2, 3-7) – etap II Zespołu pokamedulskiego w Wigrach”. Wniosek w tej sprawie, w kwocie przewyższającej kwotę przyznanej dotacji wpłynął do Wojewody Podlaskiego w dniu 3 marca 2023 r., czyli po uchwaleniu ustawy budżetowej na 2023 rok uniemożliwiając tym samym zaplanowanie dotowanej kwoty na etapie planowania budżetu na 2023 rok.

2/ zadanie pn. Prace w obszarze grobów i cmentarzy wojennych w 2023 r.

(...) Prace związane z rewaloryzacją cmentarza ofiar terroru masowych egzekucji niemieckich z lat 1941-1944 w Grabówce zostały rozpoczęte w 2022 r. Na etapie planowania budżetu na 2023 r. oraz w dniu zatwierdzenia przez Wojewodę Podlaskiego limitów wydatków budżetowych na lata 2023-2025 (tj. 22 lipca 2022 r.), z uwagi na nieukończenie ww. prac, nie możliwe było określenie zakresu prac i wysokości środków finansowych potrzebnych w 2023 r. Odnośnie cmentarza wojskowego przy ul. 11 Listopada w Białymstoku uprzejmie informuję, że nagrobki na mogiłach na terenie cmentarza wykonane są z betonu, materiał ten jest nietrwały, podatny na kruszenie i zawilgocenie. W związku z tym, pismem z dnia 29 lipca 2020 r. Nr PS-II.5230.62.2020, zwrócono się do Miejskiego Konserwatora Zabytków z prośbą o wydanie zaleceń konserwatorskich dot. możliwości zastąpienia nagrobków z betonu innym, bardziej trwałym i łatwiejszym w utrzymaniu materiałem. W odpowiedzi z dnia 27 sierpnia 2020 r. Nr MKZ.410.32.2020 Miejski Konserwator Zabytków wydał zalecenia konserwatorskie określające sposób korzystania z zabytku nieruchomego, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich oraz zakresu dopuszczalnych zmian na tym zabytku (tj. wykonania nowych nagrobków z kamienia). W budżecie Wojewody Podlaskiego na 2023 r. były przewidziane środki na opracowanie dokumentacji projektowej dot. prac związanych z wymianą części nagrobków wraz z krzyżami na cmentarzu wojskowym przy ul. 11 Listopada w Białymstoku. Natomiast Miasto Białystok pismem z dnia 27 lutego 2023 r. Nr DGK-III.7042.8.2022.EB zwróciło się z prośbą o przesunięcie środków w wysokości 25 000 zł przeznaczonych z budżetu Wojewody Podlaskiego na opracowanie dokumentacji projektowej dot. wymiany nagrobków na cmentarzu wojskowym na zadanie związane z wymianą ogrodzenia cmentarza ofiar terroru II wojny światowej w Lesie Pietrasze, które również było zaplanowane do realizacji w 2023 r.

3/ zadanie pn. ”I etap inwestycji w zakresie budowy terenów targowo-rekreacyjnych w Gminie Łapy”

⁴⁷ Decyzja Ministra Finansów z 5 października 2023 r.

⁴⁸ Decyzja Ministra Finansów z 18 października 2023 r.

Wojewoda Podlaski wnioskował o środki budżetu państwa na finansowanie przedmiotowego zadania, w wyniku wystąpienia przez Gminę Łapy do Wojewody 25 października 2023 r. z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Z wyjaśnień Gminy wynikało, że jednostka od wielu lat dokonywała analiz możliwości pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie planowanej inwestycji. W latach poprzedzających złożenie wniosku pojawiały się możliwości uzyskania przez jednostkę dofinansowania na tworzenie targowisk miejskich, jednakże nie było możliwości uzyskania dofinansowania na realizację tego typu inwestycji, ze względu na brak terenu odpowiedniego do celów handlowych. W II połowie 2023 r. prywatni właściciele gruntu, który mógłby być miejscem na targowicę miejską wraz z przyległymi terenami rekreacyjnymi, wyrazili wstępną zgodę na sprzedaż tego terenu. W związku z brakiem odpowiednich funduszy, jednostka zwróciła się do Wojewody Podlaskiego z prośbą o dofinansowanie zadania ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa. Zgodnie z obowiązującymi procedurami Wojewoda Podlaski podjął próbę pozyskania środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa występując o opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przekazał wniosek jednostki do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ostateczną decyzję o przyznaniu środków podjął Prezes Rady Ministrów, a wniosek 24 listopada 2023 r. uzyskał pozytywną opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz 15 listopada 2023 r. pozytywną opinię Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jednocześnie wyjaśniam, że wiedzę o potrzebie dodatkowych środków Wojewoda Podlaski pozyskał dopiero w chwili złożenia przez jednostkę odpowiedniego wniosku o dofinansowanie. W związku z tym, że wniosek wpłynął dopiero w październiku 2023 r., nie było możliwości jego uwzględnienia w 2022 r. podczas prac planistycznych dot. konstruowania budżetu państwa na 2023 r.

4l zadanie pn. „Zakup sprzętu i aparatury medycznej do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce 2023

Wojewoda Podlaski wnioskował o środki budżetu państwa na finansowanie przedmiotowego zadania, w wyniku wystąpienia przez Powiat Sokólski do Wojewody 20 lipca 2023 r. z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Z przedstawionej dokumentacji wynikało, że Szpital znajduje się w trudnej sytuacji ekonomiczno-finansowej. W tym celu został wprowadzony program naprawczy SP ZOZ w Sokółce przyjęty uchwałą nr LXVI/406/2022 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 16 grudnia 2022 r., którego głównym celem jest m.in. podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych. Zdecydowano o wprowadzeniu działań restrukturyzacyjnych w podziale na dwie grupy: działania inwestycyjne i rozwojowe. SP ZOZ w Sokółce we współpracy z Powiatem Sokólskim od 2018 r. realizują inwestycje rozbudowy Szpitala. Stale poszukują i analizują możliwości finansowania inwestycji realizowanych przez Szpital ze źródeł zewnętrznych. W latach 2018 – 2022 Szpital uzyskał dofinansowanie z RPOWP na przebudowę bloku operacyjnego. Zakup sprzętu oraz aparatury medycznej jest kolejnym zadaniem inwestycyjnym. Z uwagi na ograniczoną wysokość środków finansowych, niższy poziom przychodów będący skutkiem wprowadzenia zmian w sposobie rozliczania się z NFZ oraz podwyżki wynagrodzeń dla personelu, Powiat Sokólski zwrócił się za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o dofinansowanie przedmiotowego zadania ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa. Mając na względzie, że realizacja inwestycji przyczyni się do znaczącego podniesienia jakości i poszerzenia zakresu usług medycznych, usprawnienia pracy nowopowstałego bloku operacyjnego oraz pozostałych komórek współpracujących z blokiem, Wojewoda Podlaski podjął próbę pozyskania środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa występując o opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przekazał wniosek jednostki do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ostateczną decyzję o przyznaniu środków podjął Prezes Rady Ministrów, a wniosek 31 sierpnia 2023 r. uzyskał pozytywną opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. Jednocześnie wyjaśniam, że wiedzę o potrzebie dodatkowych środków Wojewoda Podlaski pozyskał dopiero w chwili złożenia przez jednostkę odpowiedniego wniosku o dofinansowanie. W związku z tym, że wniosek wpłynął w lipcu 2023 r., nie było możliwości jego uwzględnienia w 2022 r. podczas prac planistycznych dot. konstruowania budżetu państwa na 2023 r.

5l zadanie pn. „Dostosowanie infrastruktury serwerowej do obowiązujących przepisów prawa poprzez wymianę infrastruktury serwerowej wraz z wyposażeniem zapasowej serwerowni oraz uruchomieniem systemu do replikacji danych pomiędzy nową, a już istniejącą serwerownią Szpitala Ogólnego w Wysokim Mazowieckiem”

Wojewoda Podlaski wnioskował o środki budżetu państwa na finansowanie przedmiotowego zadania, w wyniku wystąpienia przez Powiat Wysokomazowiecki do Wojewody 27 stycznia 2023r. z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji z rezerwy ogólnej budżetu

państwa. Z wyjaśnień jednostki wynikało, że system informatyczny używany dotychczas w Szpitalu Ogólnym w Wysokiem Mazowieckiem został wdrożony wraz z infrastrukturą sprzętową w 2014 roku w ramach projektu „Podlaski System Informatyczny e-Zdrowie”. Od tamtej pory infrastruktura sprzętowo-serwerowo-sieciowa nie była modernizowana. Ponadto, w związku z zakończeniem wsparcia technicznego przez producentów infrastruktury sprzętowo-serwerowej na której przechowywano i przetwarzano dane osobowe, Szpital nie był w stanie spełnić podstawowych wymogów przepisów prawa w zakresie ochrony danych osobowych. W Szpitalu Ogólnym w Wysokiem Mazowieckiem w ostatnich latach przeprowadzono szereg inwestycji w celu podniesienia jakości świadczonych usług. Większość zadań udało się zrealizować w ramach pozyskanych dofinansowań przez Szpital oraz Powiat Wysokomazowiecki. Część inwestycji Szpital sfinansował z własnych środków finansowych, co uniemożliwiło zaplanowanie większych wydatków na wymianę infrastruktury serwerowej. Ponadto budżet Szpitala został mocno obciążony rosnącymi kosztami wynagrodzeń, jak i ogólną sytuacją gospodarczą. Na etapie konstruowania planu finansowego wydatków Powiatu Wysokomazowieckiego na 2023 r. nie przewidziano przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycyjnego, ze względu na równoległą realizację kosztownych inwestycji własnych. Szpital dotychczas pozyskał 400 tys. zł w ramach dofinansowania działań z NFZ, dzięki czemu wdrożył firewall chroniącego styk sieci z Internetem, system do wykonywania odseparowanych kopii bezpieczeństwa oraz wymienił główne przełączniki sieciowe. Ponadto bez dalszych inwestycji w system informatyczny Szpital mógłby utracić możliwość e-Rejestracji Pacjentów na świadczenia medyczne za pomocą Platformy Regionalnej PSleZ. Bez wykonania odpowiednich inwestycji mających na celu dostosowanie infrastruktury serwerowej do obowiązujących przepisów prawa poprzez wymianę infrastruktury serwerowej, Szpital nie mógł udzielać kompleksowych świadczeń medycznych oraz ochronić jednostkę przed ryzykiem wycieku danych. Uwzględniając pilne potrzeby Szpitala oraz brak środków finansowych we własnym budżecie, Wojewoda Podlaski podjął próbę pozyskania środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa występując o opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przekazał wniosek jednostki do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ostateczną decyzję o przyznaniu środków podjął Prezes Rady Ministrów, a wniosek 19 czerwca 2023r. uzyskał pozytywną opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. Jednocześnie wyjaśniam, że wiedzę o potrzebie dodatkowych środków Wojewoda Podlaski pozyskał dopiero w chwili złożenia przez jednostkę odpowiedniego wniosku o dofinansowanie. W związku z tym, że wniosek wpłynął w styczniu 2023 r., nie było możliwości jego uwzględnienia w 2022 r. podczas prac planistycznych dot. konstruowania budżetu państwa na 2023 r.

6l zadanie pn. „Przebudowa DP nr 1809B na odcinkach Pieniędzy - Białaszewo i Białaszewo - DW 668”

Wojewoda Podlaski wnioskował o środki budżetu państwa na finansowanie przedmiotowego zadania, w wyniku wystąpienia przez Powiat Grajewski do Wojewody 5 maja 2023 r. z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Powiat Grajewski w ramach naboru na 2022 r. złożył do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku wniosek o dofinansowanie ww. zadania inwestycyjnego w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Po pozytywnej ocenie komisji inwestycja została zakwalifikowana do dofinansowania. Ubieganie się przez Powiat Grajewski o dofinansowanie zadania ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa podyktowane było trudną sytuacją finansową samorządu Powiatu Grajewskiego. Planując inwestycję Powiat Grajewski nie zakładał ubiegania się o dofinansowanie realizacji powyższego zadania ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa. Powiat Grajewski oczekiwał wsparcia finansowego z budżetu Województwa Podlaskiego na rok 2023 w kwocie 2 000 000 zł brutto i tak środki finansowe zostały zaplanowane w budżecie Powiatu na 2023 r. Przyznana w 2023r. przez Samorząd Województwa Podlaskiego dotacja z Funduszu Wsparcia Gmin i Powiatów była niższa od oczekiwanej o kwotę 800 000 zł. Ze względu na zaplanowane w budżecie Powiatu Grajewskiego na 2023 r. wydatki na realizację innych zadań inwestycyjnych, a także znaczne nakłady finansowe na wydatki bieżące, jednostka nie miała możliwości zabezpieczenia w budżecie dodatkowej kwoty w wysokości 800 000 zł na realizację tego zadania. W związku z powyższym oraz mając na uwadze konieczność zakończenia realizacji zadania jednostka wystąpiła o dofinansowanie zadania o brakującą kwotę w ramach ogólnej rezerwy budżetowej. Zgodnie z obowiązującymi procedurami Wojewoda Podlaski podjął próbę pozyskania środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa występując o opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przekazał wniosek jednostki do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ostateczną decyzję o przyznaniu środków podjął Prezes Rady Ministrów, a wniosek 19 czerwca 2023 r. uzyskał pozytywną opinię Ministra Funduszy i Polityki

Regionalnej. Jednocześnie wyjaśniam, że wiedzę o potrzebie dodatkowych środków Wojewoda Podlaski pozyskał dopiero w chwili złożenia przez jednostkę odpowiedniego wniosku o dofinansowanie. W związku z tym, że wniosek wpłynął w maju 2023 r., nie było możliwości jego uwzględnienia w 2022 r. podczas prac planistycznych dot. konstruowania budżetu państwa na 2023 r.

7I zadanie pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej przy ul. Gen. N. Sulika w Dąbrowie Białostockiej oraz poprawa stanu infrastruktury sieci kanalizacji sanitarnej na dz. 5/12, cz. dz. 5/8 oraz 5/33 w Różanymstoku”

Wojewoda Podlaski wnioskował o środki budżetu państwa na finansowanie przedmiotowego zadania, w wyniku wystąpienia przez Gminę Dąbrowa Białostocka do Wojewody w 7 lipca 2023 r. z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Realizacja budowy sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej przy jednej z głównych ulic w Dąbrowie Białostockiej obejmowała zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków dla ponad 1150 mieszkańców. Część sieci kanalizacji sanitarnej w Różanymstoku wymagała przebudowy z uwagi na ciągle awarie negatywnie wpływające na komfort życia mieszkańców a tym samym narażające Gminę na bardzo duże koszty jej utrzymania, napraw i konserwacji. Z uwagi na zły stan techniczny sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz ogromne braki w tym zakresie, Gmina Dąbrowa Białostocka w ostatnim czasie podjęła szereg działań w celu pozyskania środków na ten cel, co zaowocowało realizacją kilku zadań dofinansowanych z różnych źródeł (tj. PROW 2014-2020, czy Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład). Przedmiotowe zadanie wpisywało się w założenia Gminy dotyczące poprawy stanu sieci, jednakże nie uzyskało ono dofinansowania z uwagi na niską pozycję rankingową. W związku z powyższym, a także mając na uwadze pilną konieczność realizacji zadania w kontekście poprawy warunków życia mieszkańców oraz ochrony środowiska naturalnego poprzez ograniczenie niekontrolowanego zrzutu ścieków bezpośrednio do gruntu i wód, jednostka wystąpiła o dofinansowanie zadania o brakującą kwotę w ramach ogólnej rezerwy budżetowej. Zgodnie z obowiązującymi procedurami Wojewoda Podlaski podjął próbę pozyskania środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa występując o opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przekazał wniosek jednostki do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ostateczną decyzję o przyznaniu środków podjął Prezes Rady Ministrów, a wniosek w dn. 24 sierpnia 2023 r. uzyskał pozytywną opinię Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. Jednocześnie wyjaśniam, że wiedzę o potrzebie dodatkowych środków Wojewoda Podlaski pozyskał dopiero w chwili złożenia przez jednostkę odpowiedniego wniosku o dofinansowanie. W związku z tym, że wniosek wpłynął w lipcu 2023 r., nie było możliwości jego uwzględnienia w 2022 r. podczas prac planistycznych dot. konstruowania budżetu państwa na 2023 r. Ponadto pragnę podkreślić, że we wszystkich ww. przypadkach to jednostki określały źródło dofinansowania, wnioskując do Wojewody Podlaskiego o dofinansowanie planowanych inwestycji ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa. Jednocześnie informuję, że zgodnie z obowiązującymi przepisami termin realizacji wszystkich przedmiotowych zadań został określony do końca 2023 r. Dodatkowo wyjaśniam, że Wojewoda Podlaski nie miał możliwości uzyskania informacji nt. przedmiotowych potrzeb jednostek wcześniej niż przed otrzymaniem od nich wniosków o dofinansowanie zadań ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa. W związku z tym realizacja ww. inwestycji nie była możliwa do przewidzenia i zaplanowania przez Wojewodę w ramach innych środków.

8I zadanie pn. „Modernizacja Zespołu Szkół Rolniczych im. Stefanii Karpowicz w Krzyżewie – Etap I” realizowanego przez Powiat Wysokomazowiecki”

Na etapie projektowania budżetu na rok 2023 r. Powiat Wysokomazowiecki 25 lutego 2022 r. złożył wniosek o dofinansowanie przedmiotowego zadania w ramach II edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych pod nazwą „Roboty budowlane polegające na przebudowie i remoncie budynków oświatowych stanowiących własność Powiatu Wysokomazowieckiego”. Decyzją Prezesa Rady Ministrów opublikowaną 30 maja 2022 r. przedmiotowy wniosek został rozpatrzony negatywnie.

9I zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych do jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Starych Kupiskach i w Konarzycach

Planowanie zakupu sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla jednostek OSP odbywa się na każdorazowo na początku roku budżetowego. Po ustaleniu przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i przekazaniu do komend wojewódzkich limitów w ramach planu ustawy budżetowej na dany rok, zbierane są potrzeby w zakresie planowanych do realizacji zakupów pojazdów pożarniczych do jednostek OSP. W roku 2023 jako szacunkowy koszt zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego została przyjęta kwota 950 tys. zł, i to w oparciu o takie założenie odbywało się planowanie „montaży finansowego” zadania

w przypadku m.in. jednostek OSP w Starych Kupiskach i OSP w Konarzycach. Po ustaleniu limitów w skali kraju jednostki OSP zgłaszają potrzeby sprzętowe wraz z deklarowanym wkładem własnym i prognozowanym montażem finansowym. Tak przedstawione potrzeby są weryfikowane na szczeblu powiatu, województwa i kraju. Na podstawie zatwierdzonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji listy pojazdów, Komendant Główny PSP sporządza listę uwzględniającą planowany montaż finansowy, która z kolei stanowi dla jednostek OSP podstawę do uruchomienia procedury zakupów pojazdów (wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego). Jednostki OSP dopiero po otrzymaniu od wykonawców ofert w prowadzonych postępowaniach są w stanie określić czy środki finansowe planowane na realizację zadania są wystarczające, a jeśli nie to czy możliwe będzie pozyskanie dodatkowych środków. W ocenie Podlaskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, który opiniował pozytywnie działania Gminy Łomża zmierzające do zabezpieczenia brakujących środków finansowych na zakup pojazdów pożarniczych ze środków rezerwy ogólnej, zachodziła przesłanka, że środki przeznaczone będą na cele nieprzewidziane (na etapie planowania budżetu niemożliwym było przewidzieć dokładnej wartości zamówienia) i wymagające natychmiastowych działań (w przypadku nieuzyskania dodatkowych środków zachodziło ryzyko niewykonania zadania polegającego na zakupie przedmiotowych pojazdów, które w momencie zatwierdzenia listy przez MSWiA zostało uznane jako priorytetowe m.in. ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa publicznego). W przypadku niepozyskania dodatkowych środków przez Gminę Łomża istniało ryzyko niewydatkowania środków finansowych z pozostałych źródeł (w większości podlegały by one zwrotowi na skutek niemożliwości przesunięcia na inne równoległe realizowane zadania). (akta kontroli str. 793-800)

Najwyższa Izba Kontroli stoi na stanowisku, że wprawdzie w powszechnie obowiązujących przepisach nie określono celu przeznaczenia rezerwy ogólnej, a jedynie wskazano, że nie można przeznaczyć pochodzących z niej środków na zwiększenie wydatków, które uprzednio zostały zmniejszone w wyniku przeniesień (art. 155 ust. 3 ufp), to jednak rezerwa ta stanowi szczególnie instrument finansowy umożliwiający Radzie Ministrów reagowanie między innymi w sytuacjach nagłych, których wystąpienia nie można było przewidzieć, a wymagających niezwłocznego wsparcia finansowego. Wymienione wyżej zadania nie wiązały się z nagłymi zdarzeniami, na ogół stanowiły kontynuację już rozpoczętych inwestycji i można było je zaplanować w ustawie budżetowej.

2.1.4. W 2023 roku Wojewoda Podlaski podjął 71 decyzji, na mocy których zablokował wydatki budżetowe w wysokości 17.034,3 tys. zł⁴⁹, w tym 47 na kwotę 4.224,3 tys. zł dotyczyło środków przyznanych z rezerw celowych. Większość decyzji (62 opiewające na 9.202,6 tys. zł, tj. 54% zablokowanej kwoty) podjęto w grudniu 2023 roku⁵⁰. Powodem wszystkich blokad był nadmiar posiadanych środków (art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp). Decyzje o blokowaniu podejmowano w terminie do 45 dni od daty wpływu wniosku (przy czym 23 po upływie co najmniej siedmiu dni). Wszystkie decyzje o zablokowaniu środków wprowadzono do systemu Trezor w terminie do 7 dni od ich podjęcia. (akta kontroli str. 801-802)

Kontrolą objęto cztery decyzje o blokowaniu 8.909,3 tys. zł wydatków (52,3%), z których 539,2 tys. zł stanowiły środki wcześniej przyznane z rezerwy celowej budżetu państwa. I tak:

- a) Na podstawie decyzji z 15 listopada 2023 r. Wojewoda Podlaski zablokował środki w kwocie 3.342,2 tys. zł w rozdz. 01005 - *Prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa*, przeznaczone na realizację projektów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020⁵¹ będących w dyspozycji Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej (WIGiK). W dniu 2 sierpnia 2023 r. o nadwyżce środków⁵² Starosta Sokólski poinformował WIGiK, który zgłosił tę kwotę do zablokowania dopiero 27 października 2023 r. Podlaski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego wyjaśniła: (...) *Natychmiastowe zablokowanie wydatków budżetowych w kwocie 3 342 236,53 zł w planie finansowym Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej w Białymstoku w dz. 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdz. 01005 w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020, wyłączyłoby*

⁴⁹ Nie licząc trzech decyzji, na mocy których zablokowano 2.606,4 tys. zł pochodzących ze środków europejskich – zagadnienie opisano w części wystąpienia pokontrolnego dotyczącej realizacji wydatków z budżetu środków europejskich. Ponadto podjęto dwie decyzje o odblokowaniu środków w łącznej kwocie 7,0 tys. zł.

⁵⁰ Pozostałe dziewięć decyzji na 7.831,7 tys. zł podjęto w maju, lipcu, październiku i listopadzie 2023 roku.

⁵¹ Dotyczących wsparcia inwestycji związanych z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa.

⁵² W związku z odmową przez Samorząd Województwa Podlaskiego wsparcia operacji scalenia gruntów obiektu „Bachmackie-Kopciówka” (ze względu na niewystarczające środki finansowe) i nadwyżką środków na scalanie obiektu „Ostrówek”.

możliwość przesunięcia ww. kwoty do dyspozycji innych jednostek, które jeszcze były w trakcie rozstrzygnięcia przetargów związanych z prowadzonymi scaleniami gruntów (scalenia gruntów realizowały w 2023 r. w województwie podlaskim 4 starostwa powiatowe tj. SP w Hajnówce, SP w Siemiatyczach, SP w Mońkach oraz SP w Sokółce). W przypadku niekorzystnych rozstrzygnięć przetargów (przekraczających budżet zamawiającego) kwota, która została w dyspozycji WIGiK dawałaby możliwość sprawnej realizacji przedmiotowych zadań bez uruchamiania rezerwy celowej budżetu państwa. Kwotę do blokowania zgłoszono po rozstrzygnięciu wszystkich przetargów w roku 2023 wydziału. (akta kontroli str. 803-814)

- b) Decyzją Wojewody Podlaskiego z 22 listopada 2023 r., w związku z niewykorzystaniem środków, zablokowano 3.490,4 tys. zł w rozdz. 60031 § 6050 przeznaczonych na realizację zadania pn. *Budowa budynku socjalnego – szatni dla funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej na drogowym przejściu Granicznym Kuźnica-Bruzgi*⁵³. Wniosek o blokadę 13 listopada 2023 r. złożył dyrektor Wydziału Infrastruktury PUW. (akta kontroli str. 815-835)
- c) Decyzją Wojewody Podlaskiego z 18 grudnia 2023 r. zablokowano 1.537,5 tys. zł w rozdz. 01095 § 2210, w związku z oszczędnościami wynikającymi z braku odszkodowań za szkody łowieckie w uprawach porzeczek i aronii (warunki klimatyczne w okresie wegetacji roślin spowodowały wcześniejszy zbiór owoców). Informacja o nadwyżce środków została przekazana przez Wydział Rolnictwa i Środowiska PUW już 3 listopada 2023 r. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu wyjaśniła: *Środki w rozdz. 01095 § 2210 na pokrycie szkód łowieckich ujęte zostały w ustawie budżetowej na 2023r. W związku z tym, w przypadku powstania oszczędności w tym zadaniu oraz konieczności sfinansowania niedoborów w innych zadaniach (w tym finansowanych z dz. 010) istniała możliwość dokonania stosownych przeniesień - zgodnie z art. 164 lub art. 171 ustawy o finansach publicznych. Zgłoszona 3 listopada 2023 r. nadwyżka środków na pokrycie szkód łowieckich, w tym terminie nie stanowiła jeszcze nadmiaru posiadanych środków ogółem w budżecie Wojewody Podlaskiego. Dopiero po dogłębnej analizie potrzeb, w połowie grudnia 2023r. podjęta została decyzja o zablokowaniu środków finansowych. Taki tryb działania wynikał z dotychczasowej praktyki stosowanej przez Ministerstwo Finansów, które na podstawie decyzji o blokowaniu środków przez dysponentów dokonywało zmniejszenia planu wydatków pod koniec roku budżetowego. W ubiegłych latach takie zmniejszenie planu poprzedzane było informacją z MF. W 2023 r. Minister Finansów nie dokonał zmniejszenia planu dysponentów, w związku z powyższym nie wystąpiła pilna konieczność blokowania środków.* (akta kontroli str. 836-846, 1666)
- d) Na podstawie decyzji Wojewody Podlaskiego z 18 grudnia 2023 r. zablokowano 539,2 tys. zł w rozdz. 85516 – *System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3* (całość z rezerwy celowej poz. 8), które były zaplanowane na realizację Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2022-2029 w województwie podlaskim. Środki z rezerwy celowej przyznano decyzją Ministra Finansów z 29 września 2023 r. Wniosek o zablokowanie wydatków 18 grudnia 2023 r. złożyła zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rządowych i Funduszy Europejskich w związku z niewykorzystaniem środków przez ostatecznych odbiorców wsparcia. (akta kontroli str. 847-857)

2.1.5. W 2023 roku Wojewoda Podlaski nie otrzymywał od Prezesa Rady Ministrów poleceń wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw⁵⁴ lub na Fundusz Pomocy na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵⁵. (akta kontroli str. 858)

2.1.6. W 2023 roku wydatki na dotacje w części 85/20 wyniosły 1.262.294,3 tys. zł (73,7% wydatków ogółem)⁵⁶. Były one niższe o 4,3% od wydatków planowanych i o 30% od

⁵³ W związku z przedłużeniem terminu zakończenia realizacji przedsięwzięcia na 2024 rok, minister finansów decyzją MF/FG6.4143.25.58.2023.ZF.163 z 27 października 2023 r. udzielił zapewnienia finansowania zadania na 2024 rok w wysokości 3.490,4 tys. zł.

⁵⁴ Dz. U. poz. 568, ze zm.

⁵⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 167, ze zm.

⁵⁶ 1.201.533,5 tys. zł na wydatki bieżące i 60.760,8 tys. zł na wydatki majątkowe.

wykonanych rok wcześniej. Najwięcej środków (1.245.689,5 tys. zł, tj. 98,7% wszystkich dotacji) wykorzystwały jednostki samorządu terytorialnego.

(akta kontroli str. 859-860, 1438-1473)

Szczegółowym badaniem objęto zrealizowane w 2023 roku wydatki na dotacje w wysokości 119.624,6 tys. zł (9,5% dotacji w części 85/20), tj.:

- 52.340,1 tys. zł na wypłatę przez siedem jednostek samorządu terytorialnego świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego⁵⁷. Gminom przekazano dotację w kwocie 53.084,8 tys. zł z której j.s.t. wydatkowały zgodnie z przeznaczeniem 52.340,1 tys. zł. Niewykorzystane środki w wysokości 744,7 tys. zł zostały zwrócone do budżetu (miasto Siemiatycze dokonało zwrotu 353,3 tys. zł sześć dni po terminie⁵⁸, wraz z odsetkami w kwocie 842 zł).

W 2023 roku na omawiane świadczenia (w rozdz. 85502 i 85513) w części 85/20 wydatkowano 500.345,2 tys. zł⁵⁹. W ramach realizacji zadań wypłacono m.in. zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, opiekuńcze i rodzicielskie na kwotę 403.677,6 tys. zł (1.106.088 świadczeń) i 59.172 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na 24.705,1 tys. zł. (akta kontroli str. 861-965)

- 29.815,6 tys. zł z rezerwy celowej poz. 35 na uzupełnienie środków na waloryzację świadczeń pielęgnacyjnych (zagadnienie opisano w pkt 2.1.2. lit. b wystąpienia).
- 28.245,2 tys. zł na zadania z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego. Z przekazanej Samorządowi Województwa Podlaskiego dotacji w kwocie 28.554,5 tys. zł zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano 28.245,2 tys. zł, a do budżetu państwa zwrócono 312,0 tys. zł⁶⁰. Przeprowadzona przez NIK w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego kontrola w zakresie prawidłowości wydatkowania środków na realizację tego zadania wykazała, że beneficjent nieprawidłowo naliczył koszty obsługi organizacji staży, co skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości wynoszącej 30,0 tys. zł (zagadnienie opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). (akta kontroli str. 967-999)
- 6.741,1 tys. zł na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Środki na to zadanie (realizowane przez j.s.t.) pochodziły z rezerwy celowej poz. 26 – zagadnienie opisano w pkt 2.1.2. lit. a wystąpienia.
- 2.482,6 tys. zł na wykonanie dokumentacji projektowej oraz rewaloryzację grobów i cmentarzy wojennych przez jednostki samorządu terytorialnego (środki na ten cel pochodziły z rezerwy ogólnej budżetu państwa; zagadnienie opisano w pkt 2.1.3 lit. d wystąpienia).

Zbadane dotacje wydatkowano zgodnie z planem. Przekazywano je w prawidłowo ustalonej wysokości, na podstawie rzeczywistego zapotrzebowania, a zakładane cele dotyczące udzielania świadczeń osobom uprawnionym, organizacji i finansowania staży podyplomowych lekarzy oraz rewaloryzacji grobów i cmentarzy wojennych zostały zrealizowane. Weryfikacja i ocena realizacji zadań odbywała się na podstawie składanych przez beneficjentów informacji, sprawozdań lub zapotrzebowań na środki w kolejnych okresach finansowania. Kontrola wykorzystania dotacji celowych udzielonych w 2023 roku planowana jest na 2024 rok (w 2023 roku skontrolowano wykorzystanie dotacji udzielonych w latach wcześniejszych). Z dokumentacji PUW wynika, że dotacje objęte kontrolą NIK wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczono.

Zgodnie z art. 122 ust. 4 ufp podano do publicznej wiadomości obwieszczenie Wojewody Podlaskiego z wykazem spółek wodnych, którym przyznano dotacje podmiotowe wraz ze wskazaniem kwot dotacji⁶¹.

⁵⁷ Miasto Augustów (10.586,9 tys. zł), gmina Juchnowiec Kościelny (4.900,8 tys. zł), miasto Łapy (8.518,1 tys. zł), miasto Mońki (6.302,1 tys. zł), miasto Siemiatycze (4.578,8 tys. zł), miasto Wasilków (6.694,3 tys. zł) i miasto Zambrów (10.759,0 tys. zł).

⁵⁸ Tj. 6 lutego 2024 r.

⁵⁹ W tym 490.609,2 tys. zł w rozdz. 85502 § 2010 i 9.736,0 tys. zł w rozdz. 85513 § 2010.

⁶⁰ W tym środki niewykorzystane do 31 grudnia 2023 r. w kwocie 252,0 tys. zł (zwrócone do budżetu Wojewody 12 stycznia 2024 r.) i niewykorzystane środki w kwocie 60 tys. zł, które wpłynęły na rachunek Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w styczniu 2024 roku i zostały zwrócone do budżetu Wojewody w 12 i do 19 stycznia 2024 r. (zaksięgowano je na dochody budżetu państwa).

⁶¹ Obwieszczenie nr 20/2023 Wojewody Podlaskiego z dnia 1 sierpnia 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 4118).

2.1.7. W 2023 roku wydatki bieżące jednostek budżetowych finansowanych w ramach części 85/20 wyniosły 404.942,5 tys. zł (98,7% planu po zmianach), w tym PUW – 112.696,1 tys. zł (98,4% planu Urzędu). Były one wyższe od wykonanych rok wcześniej, odpowiednio o 18,8% i o 4,2%. Poniesiono je głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi.

(akta kontroli str. 62-71, 1438-1473, 1606-1617)

Wynagrodzenia w części 85/20 w 2023 roku wyniosły 245.013,9 tys. zł⁶² (99,7% planu po zmianach) i były wyższe niż rok wcześniej o 25%. Wynikało to m.in. z wykorzystania zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2023 rok środków na nagrody jubileuszowe i odpawy emerytalne, wzrostu wynagrodzeń w Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Budowlanego, zwiększenia środków na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, zwiększenia funduszu wynagrodzeń z pochodnymi w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwiększenia środków na systemowe wzmocnienie funduszu wynagrodzeń w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego oraz wykorzystania dodatkowych środków na wynagrodzenia z rezerw celowych budżetu państwa (np. w inspekcji weterynaryjnej i farmaceutycznej).

(akta kontroli str. 1000-1002, 1438-1473)

Przeciętne zatrudnienie w jednostkach budżetowych podległych Wojewodzie Podlaskiemu w 2023 roku wyniosło 2.082 osoby i było o 61 osób (3%) wyższe niż w 2022 roku. Najwyższy wzrost zatrudnienia (o 38 osób) zanotowano wśród pracowników korpusu służby cywilnej, głównie w powiatowych inspektoratach weterynarii (o 34 osoby). Zatrudnienie wśród osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń wzrosło o 22, natomiast w grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie uległo zmianie.

(akta kontroli str. 1003-1005)

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w części 85/20 w 2023 roku wyniosło 9.807 zł, tj. o 21% więcej niż w roku poprzednim. Wzrosło ono głównie w grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (o 22%) i grupie pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (o 21%).

(akta kontroli str. 1000-1002)

Wydatki na wynagrodzenia w PUW w 2023 roku wyniosły 62.103,2 tys. zł⁶³ (o 19,8% więcej niż w 2022 roku). Na ich wzrost wpłynęła głównie podwyżka o 7,8% kwoty bazowej wynikającej z ustawy budżetowej na 2023 rok, wypłata dodatków z funduszu motywacyjnego, utworzonego na podstawie nowelizacji ustawy budżetowej na 2023 rok, kontynuacja wypłat wynagrodzeń podwyższonych od lipca 2022 roku oraz regulacja płac pracowników mianowanych w ramach przyznanych rezerw celowych. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 8.230 zł i było wyższe o 17,6% od wynagrodzenia w 2022 roku. W 2023 roku na nagrody wydatkowano 4.316,3 tys. zł⁶⁴, tj. o 41,4%⁶⁵ więcej niż rok wcześniej.

(akta kontroli str. 1006-1010, 1606-1617)

Przeciętne zatrudnienie w PUW w 2023 roku wyniosło 629 etatów i zwiększyło się o 11 (o 1,8%) w stosunku do 2022 roku. Wynikało to głównie z konieczności zwiększenia liczby pracowników do obsługi osób niepełnosprawnych, w związku ze zmianami w systemie wsparcia tych osób (sześć etatów), fluktuacji pracowników związanej z długotrwałymi nieobecnościami (co powodowało konieczność zatrudniania nowych pracowników na zastępstwo), rozwiązaniem stosunku pracy i uzupełnieniem zatrudnienia zgodnie z rzeczywistymi potrzebami umożliwiającymi prawidłową realizację zadań. W 2023 roku nie zmieniła się liczba osób zajmujących kierownicze stanowiska (trzy osoby).

(akta kontroli str. 1011-1020)

Na wynagrodzenia bezosobowe w części 85/20 w 2023 roku wydatkowano 23.625,0 tys. zł (o 3,0% więcej niż rok wcześniej). Wzrost wydatków nastąpił głównie w powiatowych inspektoratach weterynarii (o 404,4 tys. zł, tj. o 10,2%).

(akta kontroli str. 1438-1473)

W PUW wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w 2023 roku wynosiły ogółem 939,8 tys. zł i były niższe od zrealizowanych w 2022 roku o 3,5% (974,2 tys. zł). Zadania na rzecz PUW, na podstawie umów o dzieło i umów zlecenia trwających trzy miesiące lub dłużej, wykonywało w 2023 roku 107 osób (jedna mniej niż w roku poprzednim). Wydatki na ten cel wyniosły 658,1 tys. zł i były niższe od poniesionych w 2022 roku o 1,2% (o 8,0 tys. zł), głównie

⁶² Dane na podstawie sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2023 roku.

⁶³ Wg sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2023 roku.

⁶⁴ Średnia kwota nagrody wyniosła 6.863,64 zł.

⁶⁵ W 2022 roku na nagrody wydatkowano 3.053,5 tys. zł.

w związku ze zmniejszeniem liczby osób wykonujących zadania podstawowe (12,1 tys. zł) oraz umowy o dzieło (0,6 tys. zł). Jednocześnie zwiększyły się o 4,7 tys. zł wydatki związane z umowami zlecenia zawartymi z osobami wykonującymi zadania pomocnicze. Analiza pięciu umów cywilnoprawnych⁶⁶ wykazała, że ich zawarcie służyło realizacji działań statutowych PUW lub wspomagało realizację tych działań. (akta kontroli str. 1021-1031, 1606-1617)

2.1.8. W 2023 roku na świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/20 wykorzystano 1.998,6 tys. zł (99,0% planu po zmianach), w tym w PUW – 360,7 tys. zł (96,4% planu) tj. odpowiednio o 5,6% więcej i o 5,1% mniej niż w roku poprzednim. Środki te przeznaczono przede wszystkim na wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (800,8 tys. zł), uposażenia wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom (224,7 tys. zł) oraz stypendia dla uczniów (559,4 tys. zł). (akta kontroli str. 1032, 1438-1473, 1606-1617)

2.1.9. Wydatki majątkowe PUW w 2023 roku wyniosły 19.997,4 tys. zł, tj. 80,8% planu po zmianach. W Urzędzie zrealizowano w pełni 44 z 48 zaplanowanych zadań inwestycyjnych, z których 18 zaplanowano w ustawie budżetowej, a pozostałe ujęto w spisie zadań w trakcie roku (głównie w wyniku uruchomienia rezerw celowych oraz rekomendacji MSWiA). W trakcie roku zrezygnowano z dziewięciu zadań o wartości 9.794,0 tys. zł, tj. m.in.: z budowy dwóch pawilonów przeznaczonych do stacjonarnej odprawy podróżnych przekraczających granicę autobusem na drogowym przejściu granicznym Kuźnica Białostocka – Bruzgi, zakupu stacji uzdatniania wody, dostawy namiotów, dostawy namiotowego stanowiska operacyjno-kryzysowego oraz zakup sprzętu komputerowego na potrzeby PUW. Powodami rezygnacji były m.in. brak rekomendacji MSWiA, brak złożonych ofert w ogłoszonych postępowaniach oraz brak wystarczających środków na realizację zadania. Z powodu wystąpienia robót dodatkowych i zamiennych jedno zadanie⁶⁷ o wartości 12.158,0 tys. zł zrealizowano i opłacono częściowo, tj. w 70%. Pozostałą część zadania przewidziano do realizacji w 2024 roku. Trzech zadań nie zrealizowano z powodu: krótkiego czasu na realizację zadania, które obejmowało obszerny zakres rzeczowy, unieważnienia postępowania z powodu braku wystarczających środków na sfinansowanie zadania oraz niedotrzymania przez wykonawcę terminu realizacji umowy. Zgodnie z art. 171 ufp, Wojewoda występował do Ministra Finansów lub informował go o przeniesieniach wydatków majątkowych i uzyskał wymagane zgody na ich dokonanie. W efekcie zrealizowanych inwestycji: [1] poprawiono warunki socjalne funkcjonariuszy Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej oraz zmodernizowano sieć strukturalną na potrzeby służby celno-skarbowej na drogowym przejściu granicznym w Kuźnicy Białostockiej, [2] przystosowano kolejowe przejście graniczne w Kuźnicy Białostockiej do kontroli różnej kategorii towarów, w tym importowanych przesyłek, [3] stworzono lepsze warunki podróżnym i pracownikom wykonującym kontrolę graniczną oraz funkcjonariuszom Straży Granicznej będącym opiekunami psów służbowych na drogowym przejściu granicznym w Bobrownikach. (akta kontroli str. 1033-1051)

Planowanie wydatków inwestycyjnych w PUW na lata 2023–2025 odbywało się w oparciu o wytyczne Ministra Finansów⁶⁸ i z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez poszczególne wydziały merytoryczne. (akt kontroli str. 1033-1041)

2.1.10. Badaniem objęto 36 pozycji⁶⁹ wydatków PUW w wysokości 20.353,4 tys. zł (15,3% wydatków dysponenta III stopnia z budżetu państwa i budżetu środków europejskich – 133.251,0 tys. zł), w tym 17.371,8 tys. zł wydatków majątkowych (11 pozycji) oraz 2.981,6 tys. zł wydatków bieżących pozapłacowych (25 pozycji). Dokonywano ich do wysokości określonej w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ufp. Środki trwale terminowo przekazano do użytkowania i prawidłowo ujęto w ewidencji PUW. Płatności, co do zasady realizowano terminowo. W przypadku dwóch wydatków o wartości

⁶⁶ Badaniem objęto umowy nr: WZON.3113.2.13.2023, PS-III.962.5.7.2023, BOU-I-2141.1.2023, PS-III.962.5.1.2023.KB, BOU-II-2140.10.2022.

⁶⁷ Budowa budynku socjalnego – szatni dla funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej na drogowym przejściu granicznym Kuźnica Białostocka-Bruzgi.

⁶⁸ Określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 745, ze zm.) oraz w pismach informujących o wstępnej kwocie wydatków dla części 85/20.

⁶⁹ Doboru próby 36 wydatków o wartości 20.315,9 tys. zł dokonano metodą monetarną (MUS), spośród 2.483 zapisów księgowych dotyczących wydatków pozapłacowych (za 12 miesięcy 2023 roku) na kwotę 50.945,9 tys. zł wygenerowanych z systemu księgowego (pominięto zapisy na kwotę mniejszą niż 1.000 zł). Z badania wyłączono polecenie księgowania na kwotę 195,0 tys. zł dotyczące przeksięgowania wydatku z tytułu wypłaty rekompensaty w związku z czasowym zawieszeniem ruchu na przejściu granicznym Bobrowniki-Bierestowica. Próbę uzupełniono doborem celowym jednego wydatku w kwocie 232,5 tys. zł na budowę zewnętrznej instalacji wodno-kanalizacyjnej dla budynku gospodarczo-magazynowego.

195,0 tys. zł i 373,2 tys. zł płatności dokonano z przekroczeniem terminu wyznaczonego w umowie odpowiednio o: jeden i sześć dni. Jak wyjaśniła Główna księgową (...) W przypadku noty nr 30/2023/NK z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku został omyłkowo wyznaczony termin płatności, tj. liczony był nie od dnia zatwierdzenia dokumentu przez wydział merytoryczny, a od daty akceptacji do zapłaty przez Głównego Księgowego. Pomimo faktu, iż zapłata nastąpiła 1 dzień po terminie, kontrahent nie wystąpił z żądaniem zapłaty odsetek.(...) W związku z faktem, iż nota nr 92/2023/NK z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku wpłynęła do Wydziału Finansów i Budżetu 21.12.2023 r. w godzinach popołudniowych, nie było możliwości jej realizacji z uwagi na brak środków na rachunku bankowym. W dniu 22.12.2023 r. również nie można było zrealizować płatności ze względu na wcześniejsze rozdysponowanie posiadanych środków na inne płatności. 23-26.12.2023 r. były dniami wolnymi. Nota została opłacona 27.12.2023 r., czyli w pierwszym dniu, w którym zostało zasilone konto środkami w wysokości umożliwiającej opłacenie noty (...). Pomimo faktu, iż zapłata nastąpiła po terminie, kontrahent nie wystąpił z żądaniem zapłaty odsetek. Nadmieniam, że w celu wyeliminowania tego typu przypadków wprowadzone zostaną dodatkowe mechanizmy kontroli. (akta kontroli str. 1052-1059)

Analiza trzech postępowań o udzielenie zamówień publicznych⁷⁰, o łącznej wartości 11.653,6 tys. zł, nie wykazała naruszenia przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷¹ ani wewnętrznych procedur PUW przy udzielaniu zamówień o wartości mniejszej niż 130 tys. zł. Terminowo przekazano Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach.

Na stronie internetowej BIP Urzędu – stosownie do art. 23 upzp – opublikowano (wraz z 11 aktualizacjami⁷²) plan postępowań o udzielenie zamówień w 2023 roku. Sprawozdanie o udzielonych w 2023 roku zamówieniach zostało przekazane Prezesowi UZP 5 lutego 2024 r., tj. w terminie określonym w art. 82 upzp. (akta kontroli str. 1060-1108)

2.1.11. Na koniec 2023 roku zobowiązania w części 85/20 – wg sprawozdania Rb-28 – wynosiły 24.490,6 tys. zł, tj. o 30,0% więcej niż na koniec 2022 roku (18.839,7 tys. zł). Były to głównie zobowiązania z tytułu naliczonego za 2023 rok dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (20.222,6 tys. zł). Na koniec 2023 roku w części 85/20 nie występowały zobowiązania wymagalne. (akta kontroli str. 1438-1473)

Według sprawozdania Rb-28 w 2023 roku ze środków PUW (dysponenta III stopnia) zapłacono 8.467,44 zł odsetek (§ 458 – *Pozostałe odsetki*). Dotyczyły one opłacenia zasądzonych kwot orzeczonych prawomocnymi wyrokami. Odsetki liczone od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. (akta kontroli str. 1110, 1606-1617)

Zobowiązania PUW na koniec 2023 roku, zgodnie z ewidencją księgową, wynosiły 7.409,6 tys. zł (o 45,6% więcej niż na koniec roku poprzedniego). Były to głównie zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (z pochodnymi), wynoszące 5.083,9 tys. zł (o 798,3 tys. zł, tj. o 18,6%, wyższe niż na koniec 2022 roku).

(akta kontroli str. 1109, 1605-1635)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W ustawie budżetowej na 2023 rok plan wydatków budżetu środków europejskich ustalono na 4.723,0 tys. zł z przeznaczeniem na realizację: [1] Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 przez Inspekcję Sanitarną (4.523 tys. zł), [2] Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 przez Państwową Straż Rybacką w Suwałkach⁷³ (115 tys. zł), [3] Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2022-2029 (85 tys. zł). (akta kontroli str. 1111)

W trakcie roku plan ten zwiększono z rezerwy celowej na mocy 14 decyzji Ministra Finansów o 26.184,7 tys. zł, tj. do 30.907,7 tys. zł. Wydatki wykonano w kwocie 28.235,6 tys. zł (stanowiącej 91,4% planu), w tym:

⁷⁰ Skontrolowano zamówienie realizowane w trybie podstawowym bez możliwości negocjacji na budowę budynku socjalnego – szatni dla funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej na drogowym przejściu granicznym Kuźnica Białostocka-Bruzgi (o wartości 11.475,9 tys. zł), zamówienie poniżej 130,0 tys. zł na dostawę i montaż depozytoriów na klucze na potrzeby Straży Granicznej na kolejowym przejściu granicznym Siemianówka-Świsłocz i kolejowym przejściu granicznym Kuźnica Białostocka-Grodno (108,7 tys. zł) oraz zamówienie o wartości nieprzekraczającej 50,0 tys. zł na roboty budowlane polegające na adaptacji pomieszczenia technicznego na cele serwerowni, znajdującego się w części podziemnej budynku Ośrodka Szkoleniowego PUW w Białymstoku (69,0 tys. zł).

⁷¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm. Ustawa zwana dalej „upzp”.

⁷² <https://puw.bip.gov.pl/plany-postepowan-powyzej-130-000-pln/plan-postepowan-o-udzielenie-zamowienia-publicznego-podlaskiego-urzedu-wojewodzkiego-w-bialymstoku-na-rok-2023.html>.

⁷³ Jednostka budżetowa Wojewody Podlaskiego (rozd. 05003).

- a) 17.675,7 tys. zł (100% planu) wydatkowała Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 na: [1] projekt „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach - etap V”⁷⁴ (ze środków w kwocie 11.737,2 tys. zł zakupiono średni samochód ratowniczo-gaśniczy z systemem piany sprężonej, trzy ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego oraz cztery średnie samochody ratowniczo-gaśnicze z funkcją cięcia), [2] projekt „Wsparcie systemu ratowniczo-gaśniczego”⁷⁵ (środki w wysokości 5.938,5 tys. zł przeznaczono na zakup trzech spektrometrów oraz monitora skażeń promieniotwórczych). (akta kontroli str. 1112)
- b) 7.577,0 tys. zł (99,2% planu) wykorzystali wojewódzka i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne, w tym:
- 7.169,8 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 na: [1] projekt pn. „Wsparcie infrastrukturalne i doposażenie Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu poprawy funkcjonowania jednostki” (za kwotę 1.213,2 tys. zł wybudowano szyb dźwigowy oraz zamontowano dźwig elektryczny, przebudowano magazyny odpadów, zamontowano klimatyzatory w laboratorium oraz zakupiono licencję na oprogramowanie do cyfryzacji laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Białymstoku⁷⁶), [2] projekt pn. „Wzmocnienie infrastruktury powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych w celu zwiększenia efektywności ich działania” (środki w kwocie 5.956,6 tys. zł przeznaczono m.in. na termomodernizację budynków powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych w Sokółce i w Augustowie, zakup spektrometru dla Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Suwałkach, zakup sprzętu i wyposażenia laboratoryjnego dla laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Łomży, modernizację i remont instalacji centralnego ogrzewania w budynku Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Bielsku Podlaskim);
 - 407,2 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 na realizację projektu „Wzmocnienie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Polski”. Środki wykorzystano głównie na zatrudnienie w jednostkach Sanepidu dziewięciu obywateli Ukrainy⁷⁷, sfinansowanie wyposażenia ich stanowisk pracy oraz wynagrodzeń pracowników, których zadaniem - w ramach części etatu - była obsługa osób ukraińskojęzycznych. (akta kontroli str. 1112-1118)
- c) 2.855,9 tys. zł (52,9% planu) wydatkowano na realizację Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Małuch+” 2022-2029, w tym 2.732,1 tys. zł na utworzenie i funkcjonowanie miejsc w żłobkach i 123,8 tys. zł na dodatki dla pracowników PUW związane z bieżącą obsługą Programu. Niewykorzystane środki w kwocie 2.545,4 tys. zł (głównie z powodu rezygnacji z udziału w Programie przez 10 podmiotów, przesunięcia zadań przez beneficjentów na 2024 rok i zmniejszenia zaplanowanej liczby miejsc opieki) zostały zablokowane przez Wojewodę 18 grudnia 2023 r. (akta kontroli str. 847-856)
- d) 73 tys. zł (93% planu) przeznaczono na dodatki dla pracowników PUW realizujących zadania specjalistów ds. ekonomii społecznej w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. (akta kontroli str.1119)
- e) 54 tys. zł (47% planu) wykorzystali Państwowa Straż Rybacka na Suwałkach na zakup dwóch monokularów z termowizją (uzyskano oszczędności przy realizacji zamówień publicznych). (akta kontroli str.1120-1121)

2.3. Realizacja działań nadzorczych

Obowiązki związane z nadzorem i kontrolą nad jednostkami podległymi Wojewodzie i nad wykorzystaniem dotacji udzielonych z budżetu państwa realizowane były zgodnie z przepisami art. 175 ust. 1 i 2 ufp (stwierdzone w tym zakresie odstępstwo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*):

⁷⁴ Decyzje Ministra Finansów z 27 czerwca i 11 października 2023 r.

⁷⁵ Decyzje Ministra Finansów z 23 lutego, 30 października i 28 listopada 2023 r.

⁷⁶ Wraz z integracją z systemami zewnętrznymi, podpisami cyfrowymi i platformą do udostępniania wyników badań w postaci cyfrowej.

⁷⁷ Dwóch osób w Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Białymstoku i siedmiu w powiatowych.

- Sporządzono zestawienia z wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych oraz wykorzystania środków europejskich⁷⁸ za I kwartał i I półrocze 2023 roku, z których wynikało, że przestrzegane były limity określone w planie finansowym budżetu Wojewody Podlaskiego⁷⁹. (akta kontroli str. 1139-1162)
- Analizowano, pod kątem zgodności z przeznaczeniem, przedstawiane przez j.s.t. rozliczenia wydatków poniesionych na realizację zadań finansowanych z budżetu Wojewody Podlaskiego. (akta kontroli str. 1122-1138)
- Przeprowadzono 452 kontrole w 252 podmiotach⁸⁰, w tym 71 w obszarze finansów publicznych. Nieprawidłowości lub uchybienia stwierdzono w 244 przypadkach. Kontrolami dotyczącymi zagadnień finansowych objęto m.in. cztery jednostki podległe Wojewodzie⁸¹ (wydane w ich wyniku zalecenia zostały zrealizowane). Służby Wojewody Podlaskiego (pracownicy dziewięciu wydziałów) przeprowadziły również kontrole wykorzystania dotacji (celowych i podmiotowych) w 37 jednostkach. Ich wynikiem był zwrot dotacji w kwocie 4,8 tys. zł pobranej w nadmiernej wysokości przez jeden z podmiotów. (akta kontroli str. 1163-1187)

W ramach działalności kontrolnej Wydział Polityki Społecznej sprawdził również:

- W 18⁸² gminnych ośrodkach pomocy społecznej (ops) realizację zadań własnych i zleconych wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Wszystkie jednostki oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Wydano zalecenia pokontrolne, które przyjęto do realizacji.
- W 10 ops przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Działalność dwóch jednostek oceniono pozytywnie, w pięciu stwierdzono nieprawidłowości. Wydane zalecenia zostały przyjęte do realizacji.
- Organizację i funkcjonowanie ośmiu środowiskowych domów samopomocy⁸³. Oceniono je pozytywnie, wydając, w sześciu przypadkach, zalecenia dotyczące stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości – jednostki przyjęły je do wykonania. (akta kontroli str. 31-39, 1188-1289)

W 2023 roku, w ramach audytu wewnętrznego, zrealizowano osiem zadań, w tym dwa zapewniające⁸⁴: [1] *Efektywność, skuteczność działań w obszarze zadań realizowanych przez Oddział do Spraw Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji*, [2] *Zarządzanie majątkiem PUW*. (akta kontroli str. 1290-1326)

W sprawozdaniu z audytu obejmującego zarządzanie majątkiem PUW⁸⁵, sporządzonym 27 września 2023 r., sformułowano m.in. następujące zalecenia⁸⁶: [1] wprowadzanie składników majątku do ewidencji środków trwałych w miesiącu przekazania ich do użytkowania, zgodnie z art. 16d ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, [2] przestrzeganie obowiązującej w PUW procedury prowadzenia ewidencji oraz zasad gospodarowania składnikami majątkowymi, [3] sporządzanie dowodów OT zgodnie z ustawą o rachunkowości, [4] przestrzeganie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa w zakresie nieodpłatnego przekazywania tego majątku uprawnionym podmiotom, [5] dokonywanie przez pracownika Biura Obsługi Urzędu bieżącej weryfikacji zgodności zapisów w protokołach zdawczo-odbiorczych z wykazem osób odpowiedzialnych za nadzór nad zmianą miejsca użytkowania składników majątkowych w jednostkach

⁷⁸ Analizy sporządzono w formie tabelarycznej z uwzględnieniem działów klasyfikacji budżetowej.

⁷⁹ W związku ze znacznym spiętrzeniem prac odstąpiono od sporządzenia informacji z wykonania dochodów i wydatków za III kwartały 2023 roku. Dyrektor WFIB, informując o tym kierowników jednostek nadzorujących i realizujących zadania finansowane z budżetu Wojewody Podlaskiego, jednocześnie zwróciła się do nich z prośbą o przedkładanie stosownych informacji w sytuacji zagrożenia realizacji zadań oraz informowanie o nadwyżkach środków finansowych i – w przypadku braku możliwości ich wydatkowania – bieżące wnioskowanie o blokowanie tych wydatków.

⁸⁰ W tym 144 w jednostkach podległych lub nadzorowanych.

⁸¹ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego.

⁸² Ponadto w trzech ops trwało postępowanie kontrolne (stan na 17 stycznia 2024 r.).

⁸³ Ponadto w jednym śds trwało postępowanie kontrolne (stan na 17 stycznia 2024 r.).

⁸⁴ Oraz cztery czynności doradcze i dwie sprawdzające.

⁸⁵ Przedmiotem audytu były: [1] sposób prowadzenia ewidencji środków trwałych, [2] proces zakupu środków trwałych, [3] działalność komisji do oceny przydatności do dalszego użytkowania składników rzeczowych majątku ruchomego zespołu magazynów Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w PUW, [4] proces sprzedaży zbędnych lub zużytych składników majątku, [5] proces nieodpłatnego przekazania zbędnych lub zużytych składników majątku, [6] proces likwidacji środków trwałych, [7] elementy kontroli zarządczej w badanym obszarze.

⁸⁶ Łącznie wydano 22 zalecenia.

organizacyjnych PUW. W związku z zaleceniami Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz Biuro Obsługi Urzędu opracowały i rozpoczęły wdrażanie „programów działań korygujących i zapobiegawczych”. (akta kontroli str. 1327-1391)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Na podstawie decyzji z 21 sierpnia 2023 r. w sprawie zmian w budżecie państwa na 2023 rok Wojewoda Podlaski dokonał zmniejszenia wydatków w dziale 758 rozdz. 75818 § 4810 o 585.049,65 zł i zwiększenia o tę kwotę wydatków w dziale 750 rozdz. 75095 § 4590, w celu „tymczasowego zabezpieczenia środków” na wypłatę rekompensat z tytułu zawieszenia ruchu na przejściach granicznych w województwie podlaskim, przyznanych na podstawie trzech decyzji z 21 lipca 2023 r.⁸⁷ przedsiębiorcy prowadzącemu działalność handlową (środki na ten cel pochodziły z rezerwy Wojewody utworzonej w oparciu o art. 140 ust. 4 ufp). Wydatki te sklasyfikowano w rozdz. 75095 (*Administracja publiczna – pozostała działalność*) zamiast w rozdz. 50095 (*Handel – pozostała działalność*), co stanowiło naruszenie art. 39 ust. 1 pkt 1 ufp, a także było niezgodne z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁸⁸. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu wyjaśniła, że: (...) *Z rekomendacji Ministra Rozwoju i Technologii dotyczącej wprowadzenia poprawek do projektu ustawy o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (druk sejmowy nr 3096 i 3096-A) wprost wynika, że pomoc dla przedsiębiorców będzie finansowana z rezerwy ogólnej budżetu państwa, podobnie jak pomoc przedsiębiorcom działającym w strefie nadgranicznej poszkodowanych ograniczeniem ruchu w tej strefie oraz stanem wyjątkowym. Również ta kwestia była omawiana na posiedzeniu Sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych 14 kwietnia 2023 r. na którym wskazano, że sposób pomocy, w tym finansowania opierać się będzie na dwóch wcześniejszych ustawach, rozwiązaniach, które w ostatnich latach były wdrażane, czyli ustawie o rekompensatach w przypadku stanu wyjątkowego oraz specustawie odrzańskiej dla przedsiębiorców, którzy odczuli skutki sytuacji na Odrze i mieli straty z tym związane (...). Pierwsze decyzje wydano 21 lipca 2023 r. na łączną kwotę 585 049,65 zł, co oznacza, że termin wypłaty środków z tych decyzji minął 21 sierpnia 2023 r. Kolejne decyzje zostały wydane w dniach: 28 lipca, 2 sierpnia, 8 sierpnia, 9 sierpnia i 18 sierpnia br., co wyraźnie wskazuje, że w terminie zapłaty zobowiązania Wojewoda Podlaski nie posiadał środków finansowych na powyższy cel. Należy podkreślić, że proces przyznawania rekompensat i odszkodowań podmiotom funkcjonującym na terenie przygranicznym województwa podlaskiego rozpoczął się już w 2021 r. i jest nadal kontynuowany. Wojewoda zobligowany jest ustawowo do łagodzenia skutków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w strefie objętej ograniczeniami. W całym okresie występowały problemy z terminowym pozyskaniem środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa na przedmiotowy cel. Pierwotnie stosowano tryb wypłaty rekompensat bez zabezpieczenia w planie, traktując wydatek jako nieprzewidziany, którego płatność może być dokonana bez względu na poziom środków finansowych zaplanowanych na ten cel. Jednak Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniach pokontrolnych uznała taki tryb jako nieprawidłowy (...) Aby zrealizować zalecenie rozważano różne formy realizacji płatności. Jedną z nich było wstrzymanie się z płatnościami do momentu pozyskania środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Jednak rozwiązanie to spowodowałoby narażenie Skarbu Państwa na dodatkowe koszty w postaci odsetek oraz ewentualnych kosztów procesu. Zgodnie z art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Gdyby zastosowano ten tryb w 2023 r., to Wojewoda Podlaski naraziłby Skarb Państwa na dodatkowe koszty w postaci odsetek w wysokości ok. 80 tys. zł., co zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych byłoby naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. Kolejnym brany pod uwagę rozwiązaniem było sfinansowanie wydatku w ramach budżetu wojewody. W związku z tym, że wydatek w wysokości 585 049,65 zł sklasyfikowany był w dz. 500 jedynym źródłem z którego można było zabezpieczyć środki była rezerwa wojewody. Należy zauważyć, że w ustawie*

⁸⁷ Decyzje Wojewody Podlaskiego nr: WG-III.3150.13.2023.HK, WG-III.3150.13.2023.HK/1 i WG-III.3150.13.2023.HK/2 o przyznaniu rekompensat firmie handlowej.

⁸⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.

budżetowej na 2023 r. w ramach tej rezerwy były zabezpieczone środki na wypłatę odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów środki te powinny stanowić zabezpieczenie do końca roku ewentualnych wypłat pracownikom należności z ww. tytułów. Pozostała kwota będąca w rezerwie wojewody była niewystarczająca aby zabezpieczyć roszczenia z tytułu rekompensat oraz pilne potrzeby zgłaszane przez jednostki w zakresie ich funkcjonowania. Ze względu na zgłaszane już w latach poprzednich niedofinansowanie jednostek oraz znaczny wzrost kosztów ich funkcjonowania, m.in. z powodu wzrostu cen energii elektrycznej oraz cen paliw nie było możliwości zwiększenia „na stałe” planu wydatków w dz. 500, rozdz. 50095 § 4590 z rezerwy wojewody. Aby wyeliminować wskazywaną przez NIK nieprawidłowość i jednocześnie nie dopuścić do sytuacji powstania zobowiązań wynikających z braku środków na bieżące funkcjonowanie jednostek, podjęto decyzję o „tymczasowym zabezpieczeniu środków” na wypłatę rekompensat w dz. 750, rozdz. 75095 § 4590. Klasyfikacja ta oraz zastosowanie trybu „tymczasowego zabezpieczenia środków” wynikało z konieczności ostatecznego przeznaczenia środków na bieżące funkcjonowanie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ponadto dz. 750 – Administracja publiczna, rodz. 75095 – Pozostała działalność jest klasyfikacją budżetową, obejmującą szeroki zakres wydatków nieo określonych ponoszonych przez wojewodów. Natomiast ustalenie paragrafu, który faktycznie określa przeznaczenie środków, było prawidłowe (§ 4590). Ujęcie wydatków w niewłaściwym dziale klasyfikacji budżetowej wydawało się wówczas mniejszym uchybieniem niż uregulowanie zobowiązań bez zabezpieczonego planu. Pragnę podkreślić, że wybór sposobu sfinansowania przedmiotowych zobowiązań poprzedzony był wnikliwą analizą sytuacji finansowej Wojewody Podlaskiego, na podstawie której stwierdzono, że spłata zobowiązań w normalnym trybie nie była możliwa w ramach wydatków zaplanowanych w budżecie wojewody. Wszystkie podjęte działania miały na celu wyeliminowanie negatywnych skutków ewentualnych opóźnień w realizacji płatności, w tym narażeniu Skarbu Państwa na dodatkowe koszty w kwocie co najmniej 80 tys. zł. Ponadto mając na uwadze określony ustawowo termin trzydziestu dni na wypłatę rekompensat, a także presję społeczną wyrażaną zarówno w rozmowach telefonicznych, jak i w mediach w zakresie pozbawienia przedsiębiorców źródła zarobkowania oraz żądania jak najszybszej wypłaty należnych środków, podjęto decyzję o wypłacie przedmiotowych rekompensat w terminach wynikających z decyzji Wojewody Podlaskiego. Działanie to miało głównie na celu złagodzenie zaistniałej sytuacji na terenach przygranicznych. Było to również zgodne z zasadą współzycia społecznego, która umożliwia organom stosującym prawo podejmowanie decyzji z uwzględnieniem konkretnych uwarunkowań. (akta kontroli str. 418-422, 433-447, 788-791)

2. Wojewoda sprawował nieskuteczny nadzór nad realizacją przez Samorząd Województwa Podlaskiego zadania finansowanego środkami dotacji z budżetu państwa związanego z organizowaniem staży podyplomowych przez lekarzy i lekarzy dentyistów, bowiem nie zweryfikował prawidłowości ustalenia kosztów organizacji tych staży. Kontrola NIK, przeprowadzona w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego w Białymstoku wykazała, że koszty te były naliczane przez beneficjenta niezgodnie z zasadami określonymi w art. 15i ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty⁸⁹, tj. na każdego lekarza stażystę w każdym roku kalendarzowym, zamiast jednorazowo w całym okresie odbywania stażu. W 2023 roku Samorząd Województwa przeznaczył na ten cel 59,4 tys. zł⁹⁰, podczas gdy koszty obsługi zadania powinny wynieść 29,4 tys. zł⁹¹, i w konsekwencji pobrał dotację w nadmiernej wysokości wynoszącej 30 tys. zł. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej, sprawująca nadzór merytoryczny nad realizacją zadania, wyjaśniła: *W związku z nieprawidłowościami (...) w ramach nadzoru nad realizacją zadania podjęte zostaną działania polegające na uszczegółowieniu wzoru sprawozdania stanowiącego załącznik do umowy w celu wyeliminowania nieprawidłowości w składanych przez Marszałka sprawozdaniach z wykorzystania przekazanych środków finansowych. W ramach nadzoru nad realizacją zawartej umowy w przypadkach wątpliwości organu co do prawidłowości złożonych sprawozdań zostanie*

⁸⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1516, ze zm.

⁹⁰ Przekazania środków należnych jako koszt obsługi zadania na rachunek UMWP w łącznej kwocie 56.826 zł dokonano 27 grudnia 2023 r. Na koszty obsługi zadania składała się ponadto kwota 2.583 zł, która początkowo została błędnie przekazana na rachunek Wojewody, lecz w wyniku rozliczenia dotacji, Wojewoda dokonał jej zwrotu 2 lutego 2024 r. na dochody województwa.

⁹¹ Iloczyn 123 zł i 483 stażystów (podczas gdy w okresie tym podpisano 239 umów o staż, zatem koszty obsługi zadania powinny wynieść 29,4 tys. zł (123 x 239)).

przeprowadzona u Marszałka kontrola w zakresie zgodności z przeznaczeniem i prawidłowości wydatkowania przekazanych środków finansowych. (akta kontroli str. 991)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2023 roku przez dysponenta części 85/20 i PUW w zakresie zbadanych wydatków. Realizowano je prawidłowo, osiągając zakładane rezultaty. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły znikomych wydatków (0,04%) i nie miały wpływu na wykonanie budżetu. Zgodnie z planem wykorzystano środki z rezerwy ogólnej, choć nie we wszystkich przypadkach służyła ona realizacji zadań wynikających z nagłej sytuacji wymagającej natychmiastowej interwencji. Zauważyć należy, że przeznaczanie środków z rezerwy ogólnej na finansowanie zadań, na które środki powinny być zaplanowane od razu w odpowiedniej części budżetowej lub rezerwie celowej, obniża skuteczność wykorzystania tego mechanizmu w sytuacjach nieprzewidzianych i wymagających natychmiastowego wsparcia.

Właściwie prowadzono działania nadzorcze wobec jednostek podległych i korzystających z dotacji celowych, a stwierdzona w tym zakresie nieprawidłowość miała charakter incydentalny i nie wpłynęła na powyższą ocenę.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2023 rok przez dysponenta części 85/20 – województwo podlaskie i sprawozdań jednostkowych Urzędu obsługującego Wojewodę:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 roku o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne sporządzone przez dysponenta części 85/20 były zgodne ze sprawozdaniami jednostkowymi (własnymi i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach Urzędu (dysponent trzeciego stopnia) na ogół były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, za wyjątkiem sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w którym wykazano dane niezgodne z ewidencją analityczną, o czym szerzej napisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1392-1661)

Sprawozdania sporządzono terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁹², sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁹³, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁹⁴. W PUW, zgodnie z przyjętymi zasadami kontroli zarządczej w obszarze gospodarki finansowej:

⁹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 144, ze zm.).

⁹³ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

⁹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

- pracownicy mieli precyzyjnie określone uprawnienia w zakresie prowadzenia, zatwierdzania, rejestrowania i sprawdzania operacji finansowych, gospodarczych oraz sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych,
 - operacje finansowe były utrwalane w odpowiednich dokumentach i rejestrowane w księgach rachunkowych,
 - prowadzono wstępną, bieżącą i następczą kontrolę operacji finansowych.
- (akta kontroli str. 1392-1661)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu w kolumnie 7 *Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)* oraz w kolumnie 11 *Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty ogółem* wykazano dane niezgodne z ewidencją szczegółową prowadzoną do kont 221 i 226, co skutkowało zaniżeniem o 2.218 zł kwot wykazanych w tym sprawozdaniu (w rozdziale 71015 § 069 – 2.079 zł i § 088 – 139 zł). Stanowiło to naruszenie § 5 ust. 2 pkt 2 i 5 Załącznika nr 35 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹⁵, zgodnie z którym w sprawozdaniu Rb-27 w kolumnie „Należności” wykazuje się: salda początkowe, powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których pierwotny termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów, a w przypadku należności nieprzypisanych kwotę zrealizowanych dochodów na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunku bieżącego dochodów jednostki budżetowej. Natomiast w kolumnie *Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty ogółem* wykazuje się należności pozostałe do zapłaty. W konsekwencji kwot tych należności nie uwzględniono w sprawozdaniu łącznym Rb-27 za 2023 r. (akta kontroli str. 1585-1604)

Główna księgową Urzędu wyjaśniła: *Przed podpisaniem sprawozdania budżetowego Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2023 r. dokonałam jego sprawdzenia poprzez weryfikację zapisów księgowych z dokumentacją źródłową. Jednak z uwagi na fakt, iż na przełomie roku praca w księgowości jest zintensyfikowana i dwutorowa ze względu na otwarte księgi roku bieżącego i poprzedniego, omyłka pracownika nie została przeze mnie wychwycona (...) Sprawozdanie roczne Rb-27 nie jest sprawozdaniem ostatecznym, istnieje możliwość skorygowania danych w przypadku wystąpienia jakichkolwiek błędów czy pomyłek (...). W związku z powyższym kwota 2.218 zł w rozdziale 71015, z tego § 0690 – 2.079,00 zł z tytułu opłaty legalizacyjnej oraz w § 0880 – 139,00 zł z tytułu opłaty prolongacyjnej zostanie prawidłowo wykazana w korekcie rocznego sprawozdania Rb-27.*

(akta kontroli str. 1662-1665)

W trakcie kontroli, tj. 2 kwietnia 2024 r., sporządzono i przekazano do Ministerstwa Finansów korektę sprawozdania rocznego Rb-27 Urzędu.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie objęte kontrolą sprawozdania dysponenta części 85/20 oraz Urzędu. Sprawozdania łączne sporządzone przez dysponenta części 85/20 zawierały dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych, a sprawozdania Urzędu – dane zgodne z ewidencją księgową, przy czym w sprawozdaniu Rb-27 nie wykazano należności oraz należności pozostałych do zapłaty. Kwota stwierdzonej nieprawidłowości, ze względu na znikomą skalę (stanowiła mniej niż 0,01% średniej arytmetycznej kwoty zrealizowanych dochodów i należności pozostałych do zapłaty w części 85/20), nie miała wpływu na ocenę badanego obszaru.

V. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Dokonywanie wydatków związanych z wypłatą rekompensat z tytułu zawieszenia ruchu na przejściach granicznych w województwie podlaskim z zachowaniem prawidłowej klasyfikacji budżetowej.

⁹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 454.

2. Wyegzekwowanie od Samorządu Województwa Podlaskiego dotacji w kwocie 30 tys. zł pobranej w nadmiernej wysokości na opłacenie kosztów organizacji staży podyplomowych lekarzy.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁹⁶ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 11 kwietnia 2024 r.

Kontrolerzy:

Krzysztof Gołębiowski
główny specjalista k.p.

/podpisano elektronicznie/

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk

/podpisano elektronicznie/

Małgorzata Przymierska-Dąbrowska
główny specjalista k.p.

/podpisano elektronicznie/

⁹⁶ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzony własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.